

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmočen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodo-
ba« v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 lir - Leto XLI. št. 262 (12.294)

Trst, petek, 22. novembra 1984

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
64001 KOPER
7096 AA
60100200

primorski dnevnik

Uspešen konec ženevskega vrha med voditelji obeh supers..

Srečanje Gorbačov-Reagan prelomnica v dosedanjih medblokovskih odnosih

Plamen upanja

VOJKO COLJA

Reagan in Gorbačov sta v dveh dneh ženevskih pogovorov prižgala plamen upanja, da bi po skoraj šestletni hladni vojni končno nastopila odjuga v odnosih med obema velesilama. Od kabulskih dogodkov v decembru 1979 do danes pa se je nagrmadilo toliko ledu, da se svet upravičeno sprašuje, ali bo lahko ta medel plamenček iz Ženeve načel zmrzal, ali bo zadostoval za pravo odjugo. Dokončnega odgovora ne moremo dati; že res, da je plamenček bolj medel, a po našem mnenju le navidezno, saj niso v Ženevi podpisani sporazumi tako malenkostni in obrobni kot to nekateri zatrjujejo. Plamen bo med drugim imel dovolj netiva, da se bo lahko v prihodnjih mesecih in letih krepil in večal.

Svet je bil že tolikokrat priča srečanjem med »velikimi«, a nikoli prej ni bila želja po miru tako močna kot danes, nikoli prej ni človeštvo v ravnotežju jedrskega terorja tako globoko zdrknilo proti dnu kot v teh zadnjih šestih letih, da ni pretirana ocena o »zgodovinskem srečanju« o »zgodovinski prelomnici« ne samo med velesilama temveč v vseh medblokovskih odnosih.

Reagan in Gorbačov sta navsezadnje v Ženevi začrtala edino možno pot za utrjevanje medsebojnega zaupanja. Realistično sta priznala razhajanja ob najbolj perečih razorožitvenih vprašanjih, a sta obenem poudarila soodvisnost obeh držav, podčrtala sta dejstvo, da ne bi bilo v morebitni jedrski vojni ne zmagovalcev in ne premagancev, saj bi jedrski arzenali ugonobili vse človeštvo. Kar pa je najpomembnejše, postavila sta temelje medsebojnemu dogovarjanju, saj le stiki lahko krepijo medsebojno zaupanje. Gorbačov bo prihodnje leto obiskal ZDA, Reagan pa mu bo vrnil obisk pred iztekom mandata. Srečanja bodo torej postala stalna, s tem pa bo odpravljeno marsikatero sumničenje, ki je dosedaj tako pogojevalo ameriško - sovjetske odnose. Ne nazadnje je treba poudariti, da sta Reagan in Gorbačov v Ženevi spoznala, da tudi dogovarjanja na vrhu nimajo trajnega učinka, če jim ne sledijo konkretne pobude pri gradnji kulture sožitja.

Kot taki niso torej sporazumi o kulturi, znanstveni in tehnološki izmenjavi obrobne pomena. Nagradne štipendije ameriškim študentom za potovanja in študij v SZ ter sovjetskim študentom za spoznavanje ZDA so ob napovedih učenja rušine v Ameriki in angleščine v Sovjetski zvezi nedvomen in konkreten doprinos k večjemu spoznavanju in odpravi strahu, ki vse preveč pogojuje blokovske izbire.

Prastrah pred sovjetskim hegemonizmom in ideološkim prodorom v zahodni »svobodni« svet je glavno gibalno ameriškega antisovjetizma, ta pa daje novega zagona sovjetskemu kompleksu »obkolitve«, strahu pred kontrarevolucijo in razrednimi sovraženji. Ko bi se torej velesili otresli tega pogojevanja, bi lahko svet svobodneje zadihal, zavezniški enega ali drugega bloka bi lahko zrahljali vezi, ki jim jih sedaj vsiljuje blokovska konfrontacija.

Tega se po vsem sodeč zavedata tudi Reagan in Gorbačov. Ameriški predsednik Reagan je svojim zaveznikom poročal v Bruslju, da bi razblinil sumenjenja Zahoda, Gorbačov je isto naredil v Pragi, saj se tudi sam zaveda, da so njegovi zavezniki že res bolj postrojeni kot zahodni, a si prav zato še bolj želijo odjuge v medblo-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

ŽENEVA — »Število jedrskih raket se ni pred vrhom in po njem spremenilo, a upam si trditi, da je svet sedaj po srečanju, ki je ponovno vpeljalo dialog med ZDA in SZ in ki je zagotovilo boljše medsebojno razumevanje, bolj varen in miren«. Te besede generalnega sekretarja KP SZ Mihaila Gorbačova na tiskovni konferenci po slovesnosti ob podpisu skupnega dokumenta najbolje dokazujejo rezultate »novega pristopa« v vodenju medblokovske politike, ki ga že vsi nazivajo »srečanje ob kamnu«.

Pet ur pogovorov »iz oči v oči«, kot je navedel Gorbačov, niso samo pravi rekord v podobnih srečanjih med voditelji obeh supersil, temveč jamstvo, da sta se resnično izkašljala, da sta brez obotavljanja vgriznila v jabolko spora. Teh je, kot kaže, še in še. Tako glede razorožitve, kjer sklepni dokument le navaja, da bodo pospešili napore za doseg sporazuma, kot tudi glede militarizacije vesolja, kjer se niso stališča premaknila niti za milimeter, če izvememo nekoliko večje razumevanje obeh voditeljev do tega vprašanja.

Predsednik Reagan je ob slovesnosti v Ženevi poudaril, da bo potrebno

še veliko mesecev in let, da bosta velesili utrdili svoje medsebojne odnose a prej ali slej bo nastopilo novo obdobje v večjem medsebojnem zaupanju. »Duh Ženeve bo obrodil svoje sadove«, je na kasnejši tiskovni konferenci navedel ameriški državni tajnik Shultz. Optimizem torej v obeh tabarih, ki pa ga trezni realen pristop k še nerešeni problematiki.

Isti realistični optimizem je včeraj preveval tudi srečanje Ronalda Reagana s svojimi zavezniki v Bruslju in Mihaila Gorbačova s svojimi v Pragi. Oba voditelja sta tudi v informiranju svojih vnesla novega duha, novo metodo, saj so po navadi taka poročanja prihajala šele po daljši »prebavi«, da so z zavezniki preverjali položaj navadno le zunanji ministri.

Mihail Gorbačov je torej v Ženevi dosegel prvi svoj osebni uspeh. Zatrli je klišejsko sliko togega v revolucionarno preteklost zagledanega sovjetskega voditelja in se je na mednarodno prizorišče povzpел kot sposoben politik, s katerim Američani ne morejo več igrati na stare strune, saj ne bi več prepričali nikogar,

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V Novi Gorici začetek plenuma kulturnih delavcev OF

Poudarek na enotnem kulturnem prostoru

ACE MERMOLJA

NOVA GORICA — S kratkometražnim filmom o veliki slovenski manifestaciji, ki je bila maja lani na goriškem Travniku (avtorja filma sta Zdenko Vogrič in Aldo Rupel), se je včeraj pričel v novogoriškem Kulturnem domu 13. plenum kulturnih delavcev OF, ki je in bo še danes spregovoril o tako pomembni zadevi kot je skupni slovenski kulturni prostor. Uvodno besedo je zbranim udeležencem spregovoril predsednik RK SZDL Slovenije Franc Šetinc, ki je uvodoma dejal: »Osvobodilna fronta je povzdignila in uresničila staro revolucionarno geslo "Zedinjena Slovenija" na več načinov. Partizanska vojska je osvobodila celotno slovensko ozemlje. Po vojni se je velik del Primorske vrnil v meje jugoslovanske in slovenske države, prve matične države, ki smo jo sploh kdajkoli imeli. Sedaj uresničujemo idejo "Zedinjena Slovenija" v skupnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti ter z strpno in demokratično koeksistenco.

Ko govorimo o enotnem slovenskem

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Jubilejno zasedanje zbornic Italjug in Jugital

Obveza za krepitev sodelovanja

VLASTA BERNARD

MILAN — Velika — in verjetno ne pretiravamo, če rečemo osrednja — pozornost na včerajšnjem prvem dnevu 52. jubilejnega zasedanja mešanih trgovinskih zbornic Italjug in Jug-Ital v kongresnem centru Cariplo v Milanu, je bila upravičeno posvečena obmejni trgovinski menjavi in gospodarskemu sodelovanju sosednjih območij Italije in Jugoslavije. Tudi najbolj splošni posegi uglednih govornikov niso mogli mimo te, tačas posebno aktualne teme in pomembnosti, ki jo imajo obmejna območja za odnose med jadranskima sosedama nasploh.

Tridesetletni jubilej ustanovitve in delovanja mešanih zbornic sovpada s 30-letnico sklenitve tržaškega in goriškega sporazuma in z 10-letnico podpisa osimskih sporazumov, kar je za gospodarstvenike obeh strani lepa priložnost za obračun na področju gospodarskega sodelovanja in njegovih problemov, še zlasti pa za bilanco obmejne blagovne menjave in gospodarske kooperacije sosednjih območij.

Skoraj sto zbranih udeležencev milanskega zaseda-

nja je v imenu dežele Lombardije in milanske občinske uprave v uvodu pozdravil podpredsednik deželne sveta Ugo Finetti, sledili pa so pozdravi in krajša razmišljanja o razmerah v italijansko-jugoslovanskem gospodarskem sodelovanju, ki so jih imeli italijanski veleposlanik v Beogradu Castaldi in jugoslovanski veleposlanik v Rimu Skataretiko, jugoslovanski zvezni sekretar za zunanjo trgovino Miljenko Bojanič, predsednik Gospodarske zbornice Jugoslavije Filipovič, zastopnik italijanskega ministrstva za zunanjo trgovino Pisani in generalna direktorica ministrstva Teresa de Corné. Izčrpnjeji poročili o delovanju zbornic pa sta imela njuna predsednika, Aldo Romolj za trgovinsko zbornico Italjug in Milanor Bajič za zbornico Jug-Ital iz Beograda. Zal se zasedanja zaradi neodločljive zadržanosti nista mogla udeležiti italijanska ministra za zunanjo trgovino Capria in za prevoze Signorile. Dopoldanski del srečanja, ki ga je kot gost vodil predsednik beogradske mešane zbornice Bajič, je sklenila podelitev spominskih jubilejnih medalj zaslužnim članom obeh zbornic, ki so vtakli svoje delo in prizadevanja v 30 let njunega uspešnega delovanja. Med prejemniki naj ome-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V Gorici kmalu odprtje fakultete za mednarodne in diplomatske vede

SANDOR TENCE

RIM — Gorica bo v kratkem dobila svojo prvo univerzitetno fakulteto. Tako je včeraj sklenila ožja komisija poslanske zbornice, ki se že nekaj mesecev ukvarja z znanim »paketom« za tržaško in za goriško pokrajino, za odobritev katerega se je večkrat zavzela tudi Craxijeva vlada. Poslanska zbornica je s tem v zvezi prav včeraj poverila tej komisiji zakonodajni mandat in zato je pričakovati, da bodo »paket« odobrili že sredi prihodnjega tedna, nakar bo o njem tekla debata v senatu. Računajo, da bo odlok postal stvarnost še pred koncem leta ali najkasneje sredi januarja 1986.

Kot so predlagali poslanci Rebulli in Coloni (KD) ter Cuffaro (KPI) bodo v Gorici morda že v prihodnjem akademskem letu, ustanovili fakulteto za višje mednarodne in diplomatske vede, ki jo v Italiji danes premore samo rimsko vseučilišče. Ob tej fakulteti, ki bo formalno spadala pod tržaško univerzo, bodo hkrati ustanovili tudi visoko šolo za upravitelje krajevnih usta-

nov in zlasti izvedence v proračunskem poslovanju, ki bo imela svoj sedež prav tako v Gorici. Šlo bo, kot vidimo za pomembno strokovno ustanovo, namenjeno tistim, ki se bodo hoteli po univerzitetni diplomji zaposliti v krajevnih upravah ali v drugih državnih in javnih institucijah.

Na včerajšnjem zasedanju komisije so se domenili tudi za finančno podporo tržaški univerzi (25 milijard lir), geofizikalnemu opazovališču pri Briških (5 milijard lir) ter tržaški višji šoli za družbene vede (5 milijard lir). Povsem odprto pa ostaja še vprašanje pomoči padriškemu centru za znanstveno in tehnološko raziskovanje, ki je eden glavnih členov »paketa«. Komunist Cuffaro, ki v okviru partijskega vodstva odgovarja za znanstveno raziskovanje, je namreč spet postavil v ospredje nerešeni vprašanji točne vloge in dejavnosti te ustanove ter sestavo njenega upravnega sveta, kar je v preteklosti že sprožilo polemike med tržaškimi političnimi silami in med krajevnimi družbenimi komponentami. KPI zahteva, da se enkrat za vselej točno definira sestava tega telesa, ki je v prvi osebi odgovorno za dejavnost centra.

Posvet o gospodarstvu

OPATIJA — Razdrobljeno jugoslovansko gospodarstvo ne bo moglo zlahka uresničiti predlagane stopnje rasti industrijske proizvodnje za 3 in kmetijstva za 2 odstotka, kot je predvideno v osnutku resolucije o ekonomskem in socialnem razvoju Jugoslavije za leto 1986, če ne bodo sprejeli nujnih spremljajočih ukrepov. To se nanaša tudi na 5-odstotno povečanje izvoda, povečanje družbenega proizvoda za 3 odstotke, produktivnosti za 1 odstotek itd. To so poudarili na posvetovanju jugoslovanskih ekonomistov, ki se je včeraj začelo v Opatiji.

V razpravi so poudarili, da niso ustvarjeni pogoji za bistveno zmanjšanje inflacije. Ob tod tudi bojazen, da le-ta tudi ni dosegla zgornje meje. V zapletenih ekonomskih razmerah in krizi, ki se utegne še poglobiti, dejansko ni lahko načrtovati kakršnekoli bližnje in daljne prihodnosti. Izkušnje letošnjega leta kažejo, da se niso nadaljevala pozitivna gibanja 1984.

● Plamen upanja

NADALJEVANJE S 1. STRANI

kovski konfrontaciji. Koristi bi torej imela oba bloka, z njima pa ves svet, saj je treba za vsako ceno preprečiti in izničiti možnost zagotovljenega medsebojnega jedrskega uničenja.

Ob teh spodbudnih vestih iz Ženeve pa v krogih ameriške vojaške industrije bijejo plat zvona. Napovedi o nadaljevanju razorožitvenih pogajanj, sprejetje načela o 50-odstotnem zmanjšanju jedrskih arzenalov obeh vele-sil lahko pomeni za ameriško vojaško industrijo na desetine in desetine milijard dolarjev nižjih nakazil Pentagona. Če bi razorožitev postala še konkretna, pa bodo »izgube« še večje. Prav zato Reagan še vedno vztraja na svojem »vesoljskem ščit«, kjer so nakazila za vojno industrijo še bolj bajna. Gorbačov je po vsem sodeč razumel to Reaganovo stisko, saj se lahko vrv ob premočnem natezanju utrže, »vojaškoindustrijski lobby« pa je dovolj močan, da lahko tako ali drugače prepreči prehitro odjugo. Med drugim je kljub kapitalistični prožnosti ameriška industrija tako odvisna od lahkih zaslužkov pri proizvodnji orožja, da bi se le s težavo preusmerila na drugo proizvodnjo.

To pa v nobenem primeru ne velja za Sovjetsko zvezo, kljub temu da je sovjetska vojna industrija skoraj povsem ločena od drugih industrijskih panog. Še več, Sovjetska zveza bi lahko končno zadihala, ko bi lahko del ogromnih finančnih sredstev za oborožitev preusmerila v lahko industrijo in v dvig standarda sovjetskih državljanov. Dilema »topovi ali maslo« je bila vedno prisotna v sovjetski stvarnosti, prav zato se je sedaj Gorbačov bolj kot njegovi predhodniki zavzel, da bi s postopno odpravo medblokovske konfrontacije uresničil svoje načrte o razvoju sovjetske družbe.

V Ženevi so torej naredili pomemben korak na poti utrjevanja miru v svetu. Na poti do končnega cilja pa bo še in še preprek, da bo potrebna zavezotost vseh, da bo vzkliklo seme zasedano v Ženevi.

VOJKO COLJA

● Prelomnica v medblokovskih odnosih

NADALJEVANJE S 1. STRANI

še najmanj pa svojih zaveznikov, ki so jim pričeli Reaganovi megalomanski vojaški načrti že presedati.

Amerika je morala torej odgovoriti na diplomatski izziv Mihaila Gorbačova, in po vsem sodeč je odgovorila trezno in realistično. Reagan je opustil svojo definicijo, da je Sovjetska zveza »carstvo zla«. Zaveda se, da je nemogoče spremeniti sovjetski državni sistem, da sta veselili kljub različnim pogledom obsojeni, da skupaj živita in da sta medsebojno odvisni, bolj kot sta mislili v preteklosti.

Če torej sedaj le površno preletimo sporazum, ki je bil dosežen v dnevniških pogovorih, lahko ugotovimo, da so dosegli »maksimalno možno raven«. Poleg že navedene obveze, da se bodo vsestransko zavzeli za doseg razorožitvenega sporazuma tako glede strateških jedrskih raket, kot tudi glede raket srednjega dosega in vesoljskega orožja, dokument predvideva odprtje konzularnih predstavništev v Kijevu in New Yorku, sporazum o letalski varnosti na severnem Pacifiku, o skupnih pobudah za varstvo okolja, o razširitvi sodelovanja na znanstveno, šolsko, zdravstveno in športno področje. Pomemben je tudi sporazum, ki poudarja pomen študijev o nadzorovani termojedrski fuziji v miroljubne namene.

Vse te sporazume in obetavne namere pa zasenči sklep, da bodo »uredili in pospešili dialog o vseh problemih«, predvsem pri izmenjavi mnenj glede regionalnih kriz. V ta okvir spada tudi napovedan obisk Gorbačova v ZDA in Reagana v SZ. Oba voditelja sta torej prepričana, da le stalni stiki lahko vzpostavijo medsebojno zaupanje in odpravijo dosedanja sumničenja in propagandne izpade.

Medtem pa prihajajo iz vsega sveta pozitivne ocene ženevskega vrha. Članice NATO so včeraj po poročilu Ronalda Reagana v Bruslju poudarile pomen »vzpostavitve dialoga«, podobne ocene dajejo tudi države članice varšavskega sporazuma, ki se prav tako zavedajo, da je s pojavom Gorbačova nastopila nova era, ne samo v SZ temveč na vsem Vzhodu. Uspeh ženevskega vrha je včeraj pozdravil Egipt, zadovoljstvo je izrazila Kitajska, Japonci so navdušeni. Svet je v bistvu prepričan, da stopamo v novo obdobje, obstajajo le bojazni predtistimi silami v ZDA in tudi v SZ, gi bi rade ostale pri konfrontaciji in s tem ohranile dosedanje privilegije.

voc

Prvi uspeh vsedržavnega protesta iz vrst študentskega gibanja

Danes kabinetni svet o šolstvu

RIM — Danes dopoldne bo kabinetni svet vzel v pretres probleme šolstva in ustrezna vprašanja, ki so povezana z državnim finančnim zakonom, tarčo študentovskih protestov: kaže torej, da so »fantje leta 1985« le dosegli en cilj. Njihove zahteve so proučili že na torkovem medministrskem tehničnem zasedanju v Palači Chigi in govor je bil o šolskih strukturah. Danes se bo kabinetni svet seznanil s spektrom vseh drugih zahtev študentskega gibanja, ki gre od problemov v zvezi s finančnim zakonom (šolske takse, denarne naložbe v raziskovalno dejavnost idr.) in šolske opreme kot take do uvajanja najnovejših tehnoloških dosežkov na poučnem področju. Z drugimi besedami: kabinetni svet si bo zastavil vprašanje,

kakšna naj bo danes šola, da se lahko prilagodi potrebam in zahtevam sodobnega časa. Gre pač za obravnavo, v kateri bo zapadeno širše vprašanje o študijskih programih.

Spricho razsežnosti in kožljivosti problemov je vsekakor težko predvideti, kakšen bo izid razprave, to pa tako zaradi različnih izhodiščnih stališč, ki jih o tej problematiki imajo posamezne politične sile vladne koalicije kot zaradi dejstva, da ta problematika nujno predpostavlja dokajšnje finančne obveznosti ter »ne neposredno produktivne investicije«. Tu pa smo spet pri finančnem zakonu, okrog katerega se trenja v vladni večini še nikakor nočejo poleči. »Meje državne zadolženosti bodo v naslednjih dneh in tednih po-

stale bolj kot kdaj koli neprekosljive, pa četudi niso zapopadene v prvem členu finančnega zakona«, opozarja »Voce repubblicana«. Medtem pa se znotraj KD stopnjuje upor proti tezam zakladnega ministra Gorie. Skupina poslancev je zahtevala zasedanje »ad hoc« demokristjanske skupine v Montecitoriu in danes bo njeno vodstvo posvetilo večji del sestanka prav temu predmetu; toliko bolj, ker je Fanfani sklenil odložiti glasovanje o prvem členu omenjenega zakona. Gre za sklep, ki je naletel na soglasje tako pri tajništvu KD in PSI kot pri ministrskem predsedniku Craxiju. Če pride do sporazuma tudi s komunistično opozicijo, ni mogoče izključiti možnosti le enomesečnečasne uprave.

G. R.

● Plenum OF

NADALJEVANJE S 1. STRANI

kulturnem prostoru ne moremo pozabiti na dve ideji, ki jih kot bistvene sestavine naše jugoslovanske poti v prihodnost ponujamo svetu, kot možen odgovor na protislovja in dileme sedanjega svetovnega trenutka; to sta sistem socialističnega samoupravljanja in politika nevrščeniosti. Nekeč je Edvard Kardelj dejal, da sta samoupravljanje, zasnovano na družbeni lastnini, in nevrščena politika dve temeljni bistveni sestavini jugoslovanske družbene biti. Toda niti eno in niti drugo ne more biti samo naše. Socialistična in demokratična misel tudi širše v svetu išče nove poti, od kriva nove oblike demokracije z zapletenih protislovijh moderne družbe in gradi nove enakopravnejše odnose med narodi in ljudmi.

Prav v tem iskanju bolj humanih odnosov med ljudmi je šetinc utemeljil idejo skupnega slovenskega kulturnega prostora. »Zavzemamo se torej«, je dejal, »za čim bolj bogat in skladen razvoj slovenskega naroda kot etnične celote v okviru miroljubnega sodelovanja, dobrega sosedstva, odprtih meja in nemešavanja v notranje zadeve drugih. Želimo, da nas meje ne bi ločevale, temveč zbliževale. Slovenski kulturni prostor pomeni plemenito kompenzациjo pojma »Zedinjena Slovenija«, duhovno združeno slovenske identitete nikakor pa ne kakršnokoli podlago politične moči ali ozemeljskega pohlepa.«

Daljši del svojega govora je šetinc posvetil prav problemom zamejskih Slovencev. Iz povedanega povzemamo le en pomembnejši odstavek: »Na žalost moramo ugotoviti, da naši zamejski Slovenci žive v okoljih, ki pogosto jim niso naklonjena, če jim niso samo sovražna. Licemeren bi bil, če ne bi na glas povedal, da so izpostavljeni hudim asimilacijskim pritiskom. Ni je bolj strašne stvari, kakor je to, če nekemu vzameš pravico do materinščine, ker je kot da bi ljudem porazil jezike. Zato moramo znova poudariti, da je uresničevanje narodnostnih pravic merilo ali boljše preizkušnja demokratičnosti in političnega zdravlja večine.«

Večinski narodi bi morali sprejeti manjšine kot enakopravne prvine svojega življenja, če vidijo v njih pozitivnega činitelja, ki bogati kulturo ter pomaga k razumevanju in sodelovanju z državo, v kateri živ; njihov matični narod. Kulturno ustvarjanje narodnosti je poseben fenomen, ki nosi v sebi prvine vzajemnega pretakanja kultur večinskega in matičnega naroda. Čim več bo tega, tem manj bo asimilacije; čim več bo, sožitja, tem manj bo nestrpnosti; čim večje bo bogastvo kulturnih in jezikovnih pluralizmov, tem manj bo pogubnih getov.

Po šetincem govoru je kot prvi nastopil akademik Josip Vidmar. Poudaril je današnji pomen Osvobodilne fronte in misel, da gre sedaj za duhovno osvobajanje Slovencev.

Kronika ostale izjemno kvalitetne dopoldanske in popoldanske razprave lahko v prostoru, ki ga imamo na razpolago, naredi krivico številnim govornikom, ki so izrekli marsikatero izjemno pomembno misel. Tako ne moremo mimo zapažanja Boga Grafenauerja, da nekatere humanistične vede v osrednji Sloveniji postopoma izpuščajo to, kar slovenskega nastaja izven državnih meja. Tu je omenil številne konkretne primere in knjige iz različnih kulturnih področij. Milica Kacin Wohinc je kar se da plastično prikazala, kako je stara Jugoslavija barantala z manjšinami in jih preprosto, ko je šlo za važne stvari ignorirala. V sami Sloveniji ni bilo prave zavesti o skupnem pripadništvu, tako da sta bili Primorska in seveda Benečija osamljeni in prepuščen; prav v najtežjih trenutkih. Marija Vilfan je kritično spregovorila o razstavi »Trovuer Trieste«. Podala je dve bistveni ugotovitvi. Uradni Trst je še enkrat Slovence preprosto »odpisal«. Tako početje pa mednarodne deklaracije uvrščajo med diskriminacijo. Drugič je Vilfanova s citati iz francoskega časopisa dokazala, kako je takšna razstava v Francozih po-

vzročila samo zmedo. Skratka sami novinarji niso razumeli, kaj se pravzaprav v Trstu dogaja. To je seveda posledica prikrivanja neke resnice. Breda Pogorelec je spregovorila o pomenu, ki ga ima pri povezovanju jezika. O problemu jezika je s psihološke strani spregovoril tudi Boris Paternu. Nastopili so seveda tudi Slovenci iz zamejstva. Marko Kravos je učinkovito podal svojo misel, da do homogenosti ne more priti, niti ni zaželeno. Kljub temu pa to še ne pomeni, da Slovenci skupaj ne bi mogli živeti v tisti zdravi strpnosti, ki je osnova pravega duhovnega pluralizma. Iz Koroske se je oglašil Vospernik, ki je odprl več aktualnih vprašanj v odnosih med matico in manjšino. Sledil mu je Lojze Wieser. O Beneških Slovincih je spregovoril tudi Vlado Uršič, ki je sicer s Tolminkesega.

ACE MERMOLJA

● Zasedanje Italjug-Jugital

NADALJEVANJE S 1. STRANI

nimo tudi predsednika tržaške delegacije zbornice Italjug Petrucca in njenega podpredsednika ter člana predsedstva Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Stanka Boleta. Posebno priznanje Gospodarski zborščici Jugoslavije, veliko zlato plaketo, pa je za svoje 9-letno plodno delo in za osebna prizadevanja prejel dosedanj predsednik milanske zbornice dr. Enrico Zuccoli, ki je pred nekaj meseci prepustil svoje mesto novemu predsedniku, dr. Aldu Romoliju.

V popoldanskem delu zasedanja je imel izčrpano poročilo o gospodarskih odnosih in problemih med Jugoslavijo in Evropsko gospodarsko skupnostjo član komisije EGS Jean Joseph Schwed, ki so mu sledili predsednik tržaške trgovinske zbornice Tombesi, zastopnik goriške zbornice Hadrijan Korsič in videmske Conti. V imenu Gospodarske zbornice Slovenije je govoril Aljoša Mrak, v imenu milanske trgovinske zbornice pa Salvatore. Trgovinsko izmenjavo med Italijo in Jugoslavijo sta v svojih referatih podrobno razčlenila predstavnik

družbe Finmeccanica iz Rima Tullio Ciaci in podpredsednik beograjske zbornice Jug-Ital Radomir Laušević, medtem ko sta o sodelovanju obmejnih območij poročala predsednik tržaškega dela milanske zbornice Giulio Petrucco in predsednik odbora za obmejno gospodarsko sodelovanje pri Gospodarski zbornici Jugoslavije, Milan Travan.

Trideset let prehojene poti, prizadevanj, uspehov in težav je za mešanima zbornicama, telesoma, ki sta nedvomno prispevali levji delež za današnje stopnje razvitih gospodarskih odnosov med sosednjima in prijateljskima državama in ki sta v daljnem letu 1985 zaorali v ledino. Toda njun člani, gospodarstveniki obeh strani, se ne zadovoljujejo z deklarirano dobro voljo in nočejo kloniti pod težo gospodarskih problemov, zlasti na jugoslovanski strani. Brez izjeme so včeraj govorniki v en glas poudarili nujnost še konkretnjšega dela za razvoj tako blagovne menjave kot višjih oblik gospodarskega sodelovanja in odprave vseh ovir, ki ju bolj ali manj upravičeno skušajo omejevati ali siromašiti.

VLASTA BERNARD

7. Slovenski knjižni sejem

CANKARJEV DOM
KULTURNI
IN KONGRESNI CENTER
LJUBLJANA
TRG REVOLUCIJE 2

19.—26. NOVEMBER 1985

DANES, 22. NOV.
OB 11. URI

Veseli bomo, če se boste ob ogledu dvoletne bere slovenskih knjig oglasili tudi pri razstavnem prostoru ZTT in DRAVE.

SEJEMSKI POPUST 20 % NA VSE IZDAJE !

POSEBNE PRILOŽNOSTI ZA SREČANJA

Novosti iz esejistike - predstavljeni bodo avtorji, oz. dela: Albin Prepeluh, Jože Javoršek, Milan Meden, Jože Plečnik, Jože Pirjevec, Stojan Spetič, Branko Babič

Nasvidenje v Ljubljani, v Cankarjevem domu, od 19. do 26. novembra!

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA

Tiskovna konferenca predsednika Faleschinija Novi prijemi v delovanju ESA v korist obrtnikov naše dežele

VIDEM — Novosti v bodočem delovanju deželne ustanove za razvoj obrti bo v prihodnjih letih kar precej, tako je na včerajšnji tiskovni konferenci v Vidmu obljubil predsednik ESA Carlo Faleschini. ESA ima za seboj že 20 let plodnega dela v korist obrtnikov, vendar pa so se razmere že toliko spremenile, da je treba uvesti marsikaj novega za nje delovanje. Obrtniki namreč ne potrebujejo več samo finančne pomoči v podporo svoji dejavnosti. V glavni skrb je treba prenesti na izdelavo svojih izdelkov. Težja je zanje komercializacija, saj niso po poklicu trgovci. Doslej so ESA in tudi druge ustanove dajale obrtnikom na razpolago paviljone, da so doma ali v tujini razstavljali na raznih sejnih. To pa ni dovolj, je dejal Faleschini. Potrebna je tudi pomožna služba za komercializacijo obrtnih izdelkov, tako doma kot v tujini. Zaradi tega bo bodoča politika ESA šla tudi v to smer.

Predsednik upravnega odbora te ustanove je tudi dejal, da tesno sodelujejo z Združenjem obrtnikov na delu deželne teritoriji. Prav z vsem deželno teritorijo. Prav z njenimi pomočjo so bili ustanovljeni konjorzi, teh je sedaj že nad 80. Večina teh uspešno deluje. V bodoče bo ESA tudi do njih ubrala novo smer. Še jih bo finančno podpirala, vendar ta pomoč ne bo več le so-

cialnega značaja. Če en konzorcij ne bo dokazal uspešnosti potem mu bo do pomoč odvzeli.

Faleschini je tudi dejal, da je treba obrt združiti s turizmom in drugimi gospodarskimi dejavnostmi. Letos prirejena obrtna sejma v Lignanu in na Trbižu sta dokazala uspešnost take politike. Letos poleti so tako iz Lignana kot iz Gradeža odpeljali nekaj avtobusov turistov v kraje, ki so znani zaradi obrtne dejavnosti, na obisk v tamkajšnje obrtne delavnice. Uspeh je bil precejšen. Tako dejavnost bodo v prihodnjih letih še povečali.

Kar pa bo najbolj zanimivo vse obrtnike na ozemlju dežele Furlanije Julijske krajine pa je to, da bodo skušali posodobiti kreditno politiko. Letno v uradih ESA uredijo 4 tisoč prošelj obrtnikov po raznih kreditih. Največji možni kredit je danes 20 milijonov lir. Skušali bodo dvigniti ta plafond, saj 20 milijonov lir danes v marsikaterem primeru ne zadošča več. Istočasno si bodo prizadevali znižati obrestno mero za obrtno kreditiranje, saj so sedanje stopnje 10-11 odstotkov že previsoke.

V prihodnjem letu 1986 bodo priredili, v sodelovanju z deželno upravo, konferenco v obrtništvu. Priprave so že stekle. Sedaj imajo v načrtu veliko anketo o stanju obrtništvu v de-

želi, pa čeprav že razpolagajo z veliko podatki, kajti v zadnjih letih so marsikaj napravili na tem področju.

ESA si veliko obeta, je dejal Faleschini, od nadaljnjega dajanja pristojnosti s strani deželne vlade tej ustanovi. To so na deželi pred kratkim že napravili, potem, ko so v deželnem svetu izglasovali nekaj novih zakonov. ESA bo po novem bolj direktno odgovorna in tudi bolj angažirana v reševanju vprašanj obrtništvu. Na ta vprašanja pa je treba gledati z dokajšnjo mero enotnosti v vsem deželnem prostoru, ne pa se zapirati v ozke pokrajinske meje, kot se marsikje dogaja.

MARKO WALTRITSCH

□ NOVA GORICA — Že marca letos je delavski svet Avtoprometovega tozda Gostinstvo, ki upravlja z lokvarskimi smučarskimi vlečnicami sprejel sklep, da vlečnic v letošnji zimi ne bodo vrteli.

Na osnovi podatkov o poslovanju v zadnjih 15 letih so ugotovili, da jim vlečnice (pa tudi hotel Poldanovec) prinašajo prevelike izgube, ki jim niso kos. O tem so takoj obvestili občinski izvršni svet, telesnokulturno skupnost družbenopolitične organizacije, računajoč, da se bo vendarle kdo zganil, pa nič.

(Primorske novice)

Zamejski lovski pevski zbor navezal stike s Prekmurci

Čez nekaj mesecev bo Društvo slovenskih lovcev v Italiji »Doberdob« slavilo 10-letnico ustanovitve in že sedaj se odbor in člani pripravljajo na slovesno praznovanje okroglega jubileja. V vseh teh letih plodnega delovanja je društvo zavestno ubralo pravo smer in zgledno tolmači svojo vlogo, oziroma poslanstvo, v prvi vrsti kar zadeva kulturo lova.

Slovenski lovci so vzpostavili pravi odnos do narave, prizadevajo si za vsestransko zaščito prirode, skrbijo za ohranjanje zdravega okolja in skrbno bdijo, da se obdrži naravno ravnovesje med divjadjo. Svojo družbeno vlogo lovsko društvo publicizira na vsakoletnih lovskih praznikih in na raznih predavanjih. V letošnjem letu pa se je razvejana dejavnost razmahnila še na kulturno področje v pravem smislu besede. Ustanovili so namreč lovski pevski zbor, ki je pod vodstvom zborovodje Janka Simonete že dosegel zadovoljivo vokalno izraznost in ima za seboj že nekaj uspešnih nastopov, kot je bila udeležba na reviji lovskih pevskih zborov v Dekanih in na lovskem prazniku v Zgoniku.

Pred dnevi pa je zbor Lovskega društva Doberdob navezal tesnejše stike z lovskim pevskim zborom Prekmurje. Na izredno uspelem in bratskem srečanju v Murski Soboti sta najprej zbora izmenično zapela vsak po nekaj tipičnih pesmi in narečju svojega območja, nato pa so skupno

izvajali splet lovskih in narodnih pesmi.

V pozdravnih nagovorih sta predsednik Zveze lovskih družin Prekmurje dr. Jože Kocjančič in podpredsednik društva Doberdob Karlo Furlan naglasila pomembnost tega navezovanja stikov in zaželela, da bi se te vezi v bodoče še krepile in poglobile poznanstvo med lovci z obeh strani meje. Na dan je prišla tudi želja po pobratenju med zboroma. Tako so Prekmurci že zagotovili svoje sodelovanje na prazniku ob 10-letnici Doberdoba. Vzdušje je doseglo višek, ko so zamejci poklonili Prekmurcem sodček iz hrastovega lesa, na katerem je mojster Mirko Guštin vklešal lovski motiv v reliefu »Če se zemlja napije, dobro rodi, če ti s'ga nalukaš, ti srn'ca zbeži«. Dirigent zbora Janko Simoneta pa je kolegu Frančku poklonil piščalko z željo, da bi še dolgo ubiral akorde. Naslednjega dne so se zamejski lovci udeležili skupnega lova na malo divjad v državnem lovišču Beltinci v spremstvu prekmurških lovcev, ki so poskrbeli za nemoten potek akcije in za odlično počutje.

B. S.

BERITE
»Novi Matajur«

Prejšnji konec tedna v Porabju na Madžarskem

Vsebinsko zanimivo in poučno srečanje narodnosti

»Srečanje narodnosti«, vsakoletno študijsko srečanje predstavnikov mladinskih organizacij, ki vključujejo pripadnike narodnostnih manjšin iz Slovenije, Furlanije - Julijske krajine, Koroške in Porabja, je letos minilo v znamenju novih spoznanj in precej bogate vsebine. Bilo je predvsem priloženost za neposreden stik s slovensko narodnostno manjšino v Porabju, ki je v matični državi in še zlasti v (našem) zamejstvu precej nepoznana. Povedati gre, da se je tovrstna pobuda prvič odvijala v Porabju, zato je precejšnje zanimanje, ki je vlada- lo v treh dneh srečanja, bilo precej razumljivo.

Mladino naše narodnostne skupnosti iz F-JK so predstavljali zastopniki MO SKGZ in ZKMI, rojake s Koroškega pa Koroška dijaška zveza, Katoliška mladina in Klub slovenskih študentov na Dunaju; s svojimi zastopniki so bili prisotni tudi mladi italijanske in madžarske narodnostne skupnosti v Sloveniji, ki delujejo pod okriljem občinskih konferenc ZSMS v Kopru oz. Lendavi. Prijetno presenečenje pa so navsezadnje bili zastopniki mladih gradiščanskih Hrvatov Železne županije, ki živijo v oko-

lici županijske prestolnice Szombathelya.

Dokaj zgovorna slika o narodnostnem stanju v Porabju se je udeležencem srečanja pokazala že prvi dan ob otvoritvi. Menda ne bo odveč, če v tej zvezi povemo, da so uvodni govori, predstavitev, sploh pa celoten tridnevni delovni spored, potekali dvojezično, t.j. v madžarskem in slovenskem jeziku; za naše razmere je z določenega vidika to skoraj neobičajno (isto pa ne bi nikakor mogli trditi n.p.r. za italijanske in druge pripadnike manjšinskih narodnosti v Jugoslaviji) in opravičljivo samo glede na dejstvo, da je pobudnica srečanja bila Zveza komunistične mladine iz Železne županije (županija: upravna enota, ki jo lahko enačimo z našo deželo), v kateri so vključeni bodisi madžarski kot tudi slovenski mladinci. Slovenci na Madžarskem lastne mladinske organizacije pač nimajo, saj je njihovo število razmeroma majhno. In ravno v številni omejenosti je treba iskati ključ za razlago zdajnjega stanja slovenske manjšine v Porabju na Madžarskem.

Kulturni večer, ki je potekal po slavnostni otvoritvi, je verjetno »zunanjim« dal vtis, da je slovenska

manjšina na Madžarskem ostala nekako na ravni folklorne in narečja, saj se je nivo kulturnega sporeda omejil na recital najbolj znanih Prešernovih poezij (mimogrede bi omenili, da je program obsegal ravno nastop folklorne skupine in ljudsko peje). Res pa vsekakor je, da ima slovenska manjšina v Porabju zelo malo kadrov oz. intelektualne sile, to pa je v veliki meri zopet posledica njene številčne omejenosti.

To dejstvo, namreč premajhna interna moč manjšine, je prišlo v ospredje na drugem dnevu srečanja, in sicer na zasedanju delovne skupine, ki je razpravljala o nalogah mladinskih organizacij pri razvijanju narodnostnih tradicij in kulture ter ohranjanju materinskega jezika. Povod za obravnavanje tega vprašanja je bil pojav, ki je skupen za vse manjšine, namreč problem narodne zavednosti, zanimivo pa je, da ga je sprožil ravno pripadnik slovenske manjšine v Porabju. Izkazalo se je, da je omenjeno vprašanje zelo tesno povezano tudi s cilji (kot je pri nas n.p.r. globalna zaščita) posamezne manjšine, poleg tega pa tudi z motiviranostjo, ki je v mnogih primerih odraz ogroženosti (to velja še zlasti za razmere na Koroškem in pri nas, kjer je aktivno prisoten neofašizem).

Zelo zanimiva je bila tudi razprava v delovni skupini, ki je obravnavala vlogo mladih pri ohranitvi svetovnega miru in pri varstvu okolja. Poleg pomenljivega dejstva, da so se ob skupni mizi srečali zastopniki mladih različnih družbenopolitičnih in vojaških sistemov — nevturalnega, neuvrščenega in blokovega, bodisi zahodnega kakor tudi vzhodnega tipa — velja vsekakor poudariti nekaj važnih ugotovitev, kot so n.p.r. posledice medsebojne ločenosti posameznih držav. Poudarjeno je bilo, da državne meje ločujejo ne samo različne narode, marveč tudi isto (v našem primeru slovensko) narodnost. Skrhane vezi z matico, ki so v mnogih primerih posledica toge razmejivne politike (to je veljalo še zlasti za slovensko manjšino v Porabju) pa so škodljivi, če ne usodni. O dobrososedskih meddržavnih odnosih je spregovoril tudi predstavnik MO SKGZ, ki se je pri tem navezal na naše izkušnje in na pomen sporazumov kot so ravno osimski.

Toda narodnostno podobo v Porabju so v tekstu srečanja dopolnili tudi drugi važni momenti: poleg neformalnih pogovorov, prikaza diaprozitivov itd. je eden izmed teh momentov bil obisk v okolico Monoštra. Krajevni napisi pred slovenskimi vasi so v okolici mesteca dvojezični, v nekaterih primerih, kot v Dolenjem Seniku in Slovenski vasi, pa celo trojezični, saj živi po teh vaseh tudi tudi nemška narodnostna manjšina, ki je številčno šibkejša od slovenske, a kljub temu bojeviteljska. V tej zvezi velja poudariti, da je uporaba materinega jezika v javnem življenju sicer predvidena, vendar pa so možnosti s strani manjšine premalo izkoriščene (npr. pri izdaji potrdil in drugih dokumen-

Slovenci na Madžarskem

Slovenci, ki živijo na Madžarskem, številčno predstavljajo le majhen del vseh narodnosti v državi. Približno 4.500 jih je (skupno število pripadnikov vseh manjšin pa znaša preko 400.000) in živijo večinoma na ozkem območju sedmih slovenskih vasi na jugoslovansko - avstrijsko - madžarski tromeji južno od reke Rabe. Te vasi so: Gornji in Dolnji Senik, Sakalovci, Slovenska ves, Števanovci, Virica-Ritkarovci in Andovci. V Monoštru, ki šteje 6.000 ljudi in je upravno središče tega področja, živi približno desetina Slovencev.

Prisotnost slovenske manjšine v Porabju se odraža predvsem na prosvetnem področju; na Gornjem Seniku deluje mešani pevski zbor »Avgust Pavel«, v Sakalovcih imajo slovensko folklorno skupino, na področju amaterske gledališke dejavnosti pa bi omenili števanovsko dramsko skupino. Poleg tega delujeta tudi ženski kvartet iz Slovenske vasi, v Sakalovcih oz. na Dolenjem Seniku pa narodnozabavni ansambel. Omenjene kulturne skupine so na občinski ravni zastopane v enotnem odboru, poleg tega pa včlanjene v Demokratično zvezo Južnih Slovanov (DZSJ), centraliziranim koordinacijskem organu s sedežem v Budimpešti, ki združuje pripadnike srbske, hrvaške in slovenske manjšine.

DZSJ deluje v okviru t.i. Domovinske ljudske fronte, ki jo lahko bežno primerjamo z jugoslovansko SZDL. Vse tri manjšine izdajajo v Budimpešti trojezično skupno glasilo Narodne novine (oz. Ljudski list), ki izhaja enkrat tedensko. Do letošnjega leta so skupno izdajale tudi skupni koledar, od 1986. leta dalje pa bo zbornik izhajal v različnih jezikih, torej tudi v slovenskem. Maja 1979. leta so v okviru radijske postaje v Györu uvedli (časovno sicer omejeno) oddajo v slovenskem jeziku, ki jih urejajo sami pripadniki manjšine.

Zakonska določila v korist manjšine zasledimo v 49. členu madžarske ustave, ki okvirno jamči enakopravnost med pripadniki različnih narodnostnih manjšinskih skupnosti in ostalimi državljani ter v 61. členu v katerem je (za vse manjšine) predvidena uporaba materinega jezika bodisi v javnem življenju kot tudi v šolstvu.

tov, ki jih organ javne uprave izpolni dvojezično le, če zainteresirani to izrecno zahteva). Prebivalstvo v slovenskih vaseh je še zmeraj precej kmečko, veliko pa je tudi takih, ki so zaposleni v monoštrskih tovarnah Industrija, predvsem lahka, se je v Monoštru razvila šele v drugi polovici šestdesetih let, njen razvoj pa je precej zavrl izseljevanje iz podeželja. Železna županija ostaja kljub temu med najbolj nerazvitimi županijami v državi, saj se je n.p.r. zadržništvo v kmetijstvu precej pozno uveljavilo. Veliko je po slovenskih vaseh še takih, ki še ročno izdelujejo grablje ali pa pletejo košare, najbolj popolno sliso o tem pa lahko najdemo v slovenskem etnološkem oddelku mestnega muzeja (otvorili so ga aprila 83), kjer je razstavljenih veliko takšnih predmetov.

Tretji in zadnji dan srečanja je bil v glavnem posvečen zaključkom tridnevnega zasedanja. Prizorišče razprav je bilo zopet v mestnem kulturnem domu, kjer občasno prireajo kulturne prireditve tudi tam živeči Slovenci. Čeprav izkušnje posamezne manjšine niso navadno prenosljive v politično, gospodarsko in družbeno okolje, v katerem deluje neka druga manjšina, so prisotni vseeno poudarili važnost podobnih srečanj in zato tudi sklenili, da bodo v prihodnje še nadaljevali z medsebojnimi stiki.

Verjetno bi ob tem veljalo vsekakor še nekaj dodati v zvezi s trenutnim stanjem slovenske manjšine v Porabju. Položaj nikakor ni rožnat, saj je določila, ki jih predvideva zakonodaja v korist manjšine, madžarska

država začela izvajati razmeroma pozno. Nekaj pridobitev so tamkajšnji Slovenci v zadnjem času dosegli na področju šolstva, kar je lahko nekoliko spodbudno. Ravno s tem šolskim letom so namreč na nekaterih osnovnih šolah uvedli 3-oz. 4-urni tedenski pouk v slovenskem jeziku pri poučevanju zgodovine, prirodoznanosti in glasbene vzgoje. Zadržna dva predmeta se otroci učijo v slovenskem jeziku od 1. do 5. razreda, zgodovino pa samo v 5. letniku. Že več let poučujejo po osnovnih šolah, kjer živijo Slovenci, nekaj ur tedensko tudi materinščino (t.j. slovenščino) kot predmet, več pa vsaj zaenkrat ni mogoče, ker manjšina pač nima usposobljenih učnih kadrov. Slovenskih poklicnih učiteljev je le nekaj, ki so se materinščino izučili po končani gimnaziji v Ljubljani. Učenje na slovenskih vseučiliščih jim je omogočeno od 1. 1971. povedati pa velja, da po končani gimnaziji imajo zelo majhno podlago, ki bi jim koristila pri učenju materinščine. V okviru višje učiteljske šole v Szombathelyu deluje sicer t.i. katedra za slovenski jezik in književnost, vendar pa je precej nestrokovna in pomanjkljiva.

Toliko toraj o položaju slovenske manjšine v Porabju; podali smo le nekaj glavnih obrisov in podatkov, ki smo jih zbrali med tridnevnim srečanjem narodnosti konec prejšnjega tedna. Sicer bi se dalo povedati še marsikaj, saj predstavljajo takšna srečanja ne samo koristno izkušnjo, ampak tudi priložnost za izmenjavo informacij.

IVAN VOGRİČ

ELITE

Casa delle Aste

TRST

Nabrežje Mandracchio 4 v
čudovitih salonih hotela

Savoia Excelsior Palace

DRAŽBA

ANTI KVARIATA

oprema, kompendiji, umetniški
predmeti, slike od XV. do XX. stoletja

RAZSTAVA

vsak dan od 22. novembra dalje
urnik: 10-13 in 15-21. Tel. 040/7690

DRAŽBE

25. novembra ob 16.30 in 21. uri
26. novembra ob 21. uri
27. novembra ob 21. uri
28. novembra ob 16.30 in 21. uri
29. novembra ob 16.30 in 21. uri
30. novembra ob 16.30 in 21. uri

KATALOG V RAZSTAVNIH PROSTORIH
Pri organizaciji je sodelovalo podjetje

MATTARTE

Mattarte s.r.l. — Ul. Torino 12
Verolengo (TO) — Tel. 011/914177

Včeraj na tržaški univerzi ob odsotnosti ministra za šolstva

Odprtje akademskega leta (a brez sen. Falcuccijske)

Ob številni prisotnosti predstavnikov oblasti (a »najvidnejša« je bila odsotnost ministra za šolstvo sen. Falcuccijske) je rektor tržaške univerze Paolo Fusaroli včeraj uradno odprl akademsko leto.

V uvodnem poročilu je govornik poudaril, da je zabeležila naša univerza v 62 letih delovanja lep razvoj. Lani je študiralo na univerzi približno 15 tisoč študentov, letos jih je vpisanih 367 več, kar je presenetljivo, saj so po drugih italijanskih univerzah zabeležili letos osip vpisov. Največ zanimanja je bilo za pravno fakulteto (2500 vpisanih), kateri po vrsti sledijo ekonomska, filozofska in medicinska fakulteta.

Fusaroli (na sliki) je omenil tudi nekatere hibe, ki hromijo delovanje vseučilišča. V tej zvezi se je zaustavil ob vprašanju nezadostnega števila neučnega osebja in tudi pomanjkanja docentov in raziskovalcev.

Po odprtju je sledila otvoritev mednarodnega srečanja o univerzitetni kooperaciji, ki se ga udeležuje več kot 30 rektorjev iz Italije in drugih držav.

Protest dijakov in študentov

Sen. Franca Falcucci jo je zagodla tržaškim višješolcem in študentom. Ob njenem napovedanem prihodu v Trst, kjer bi se morala udeležiti odprtja akademskega leta, so Koordinacijski odbor slovenskih in italijanskih dijakov in univerzitetni študenti oklicali stavko in organizirali manifestacijo pred univerzo, da bi tako še enkrat protestirali zoper povišanje šolskih taks in podkrepili svojo zahtevo po pravici do študija. Minister za šolstvo se je izognila protestu tako, da je kratkoma ostala v Rimu, ker naj bi bila preobremenjena z vladnimi zadevami.

Dijaki in študenti so zjutraj kljub njeni odsotnosti iznesli svoje negodovanje: zbrali so se na trgu pred univerzo in se nato napotili v univerzitetno poslopje. Tu so »zasedli« pritličje in notranje stopnišče, ki vodi v veliko dvorano, kjer je potekala otvoritvena svečanost akademskega leta. Poleg slovenskih in italijanskih dijakov so se manifestacije udeležili tudi predstavniki dijakov iz Gorice, Trziča in Gradeža, ki so s posebnimi avtobusoma prispeli v naše mesto.

Celotna manifestacija se je iztekla v mirnem vzdušju, če izvajamo incident, ki ga je izzvala skupina desničarskih študentov med sprevedom s trga v univerzitetno poslopje. Mladi pripadniki Fronte della gioventù so se hoteli na stopnišču po vsej sili vključiti s svojimi transparenti in napismi v spreved, kar pa jim dijaki in študenti niso dovolili, ker so že od vsega nastanka Koordinacijskega odbora zavrnili vsako strankarsko vsiljevanje v dijaško gibanje. V razvnetem vzdušju je prišlo do prerivanja in klofutanja, ki pa je bilo zaradi posega varnostnih organov in disciplinarnosti dijakov omejeno na obračun med dvema posameznikoma.

Pripadniki Fronte della gioventù so nadaljevali z izzivanjem tudi v pritličju univerze (kakšno zvezo ima-

jo »italijanstvo Trsta«, fojbe in Tito s finančnim zakonom nam ni znano...). Dijaki in študenti se niso ozirli na te provokacije. Ob odhodu iz poslopja so jih mirno obšli, se spet zbrali za poslopjem in v sprevedu krenili do študentskega doma, kjer so se ob koncu manifestacije razšli.

Dijaki in študenti so se medtem domenili, da bodo zaprosili za srečanje s sen. Falcuccijske, če bo prispele jutri v Trst, da bi prisostvovala sklepu zasedanja o univerzitetni kooperaciji.

V zvezi s »štafeto« na občini in pokrajini

LpT za spoštovanje sporazuma KD za Richettijevo potrditev

Bliža se čas, ki ga je sporazum med KD, LpT, PSDI, PRI, PLI in SSK za upravljanje tržaške občine in pokrajine maja lani določil kot termin, v katerem bi moralo priti do »štafete« v vodstvu občinske in pokrajinske uprave: župana Richettija naj bi zamenjal predstavnik LpT, predsednika pokrajine Marchia pa demokristjanski kandidat. Kdaj naj bi do tega prišlo še ni točno znano: za nekatere ob koncu decembra, za druge pa s sprejemom proračunov obeh krajevnih ustanov.

V pričakovanju na ta rok se je v strankah razvila politična razprava, ki je že prinesla nekatera konkretna stališča. Pred dnevi se je sestalo pokrajinsko vodstvo KD, ki se je ob prisotnosti deželnega tajnika Longa zavzelo za kontinuiteto v upravljanju tržaške občine, kar pomeni, da bi moral župan Richetti še naprej ostati na svojem mestu. Do tega predloga je prišlo na osnovi ugotovitve (v vrstah KD), da se v mestu splošno priznava pozitivna izkušnja občinskega odbora, ki ga vodi Richetti in da je torej treba nadaljevati po tej poti. To je problem, pravi še KD, ki ne zadeva samo krščansko demokracijo, ampak vse tržaške politične sile. Od tod tudi

njen predlog za poglobljeno soočanje z vsemi zavezniki, ki naj ob soglasju vseh privede do takih odločitev, ki bi odgovarjale interesom mesta. KD torej predlaga temeljito razpravo o majskem sporazumu v predvidevanju na vstop socialistov v tržaški krajevni upravni in na vstop LpT v deželno večino.

Na te predloge je prva odgovorila Lista za Trst, ki je po razpravi v vodstvu stranke izdala tiskovno poročilo, v katerem najprej pravi, da LpT ni nikoli nasprotovala vstopu PSI v tržaški krajevni upravni, vendar pod pogojem, da bi tudi Lista za Trst istočasno vstopila v deželni odbor, v okviru katerega bi moral en njen predstavnik zasedati odborniško mesto; tako je zapisano v sporazumu, pravi še lista, ki so ga maja lani podpisala tajništva strank, ki trenutno sodelujejo v tržaških krajevnih upravah. Ta del sporazuma, dodaja, ni bil uresničen, zaradi česar ga je treba izvajati. Lista za Trst bo zato odslej na razpolago samo za taka pogajanja, na katerih bodo stranke večine razpravljale samo o konkretnih vprašanjih glede izvajanja programov v korist Trsta (pri tem trdovratno vztraja na posebnih kontingentih), ne bo pa pristala na ponovno proučitev spo-

razuma iz lanskega leta. Lista bo torej samo čakala na točno (in ob pravem času) izvajanje tistega dela sporazuma, ki predvideva »štafeto« na občini in pokrajini, ki ga bo treba izvajati dosledno brez vsakega dodatnega ali spreminjivega pogaja.

Danes v Križu srečanje o Arzenalu

V Domu Alberta Sirka v Križu bo drevi ob 20.30 srečanje na temo »Arzenal včeraj in danes«, ki ga prireja domače KD Vesna v sodelovanju s tovarniškim svetom obrata in s pokrajinskim vodstvom CGIL. S to pobudo hoče kriško društvo nuditi možnost vaščanom in tudi širši naši javnosti, da spoznajo stvarnost in sedanjí položaj v tej nekoč slavni tržaški ladjedelnici, ki se danes, kot znano, nahaja v veliki krizi. Izbrali pa so tudi arzenal, ker je ta obrat v po-vojnem času zaposloval precejšnje število domačinov.

KD Vesna prireja to srečanje v počastitev spomina prezgodaj umrlega sindikalista CGIL in vaškega prosvetnega delavca Patricija Košute, ob 4. obletnici njegove smrti.

Slovenska pesem danes v CCA

Danes ob 18.30 bo v prostorih Krožka za kulturo in umetnost v Ul. S. Carlo 2 prvi od štirih koncertov vokalne glasbe, ki jih prireja tržaška pokrajinska uprava v sodelovanju s tržaškim sedežem RAI in Mestnim pevskim zborom. Dva od teh koncertov, ki se bodo vrstili vsak petek, bosta posvečena slovenskim skladateljem in izvajalcem, začnši z današnjim, ki bo obsegal nastope Tržaškega okteta, Mladinskega zbora Glasbene matice in mešanega zbora »Obala« iz Kopra. Sledila bosta dva koncerta vokalne komorne glasbe z deli tržaških skladateljev Sinica, Riccija, Busonija, Zuccolija in Rote, četrtri pa bo spet posvečen skladbam Mirka, Volariča, Ščeka, Poliča, Grbca, Pahorja, Kogoja in Švare. Izvajala pa jih bo sopranistka Olga Gracelj ob klavirski spremljavi Neve Merlakove.

Pobuda je vsekakor zanimiva in predstavlja pomemben kulturni dogodek za naše mesto. Podrobneje o tem poročamo na kulturni strani.

Drugo leto presaditve srca tudi v Trstu?

Do prve presaditve srca v Trstu bi lahko prišlo že v letu 1986, če bo kmalu dokončana predvidena prenova oddelka za srčno kirurgijo v glavni bolnišnici, kjer naj bi razširili prostore in številčno okrepili zdravniško ter bolničarsko službo.

To je poudaril primarij na oddelku za srčno kirurgijo v glavni bolnici prof. Bruno Branchini, ki je tudi dejal, da je zdravniška ekipa že usposobljena za take posege zahvaljujoč se nedavnim večkratnim obiskom v sorodnih bolnišnicah v tujini. Branchini je tudi dejal, da v okviru programa za presajevanje src v Trstu že obstajajo tehnične strukture, kot na primer kardiološki center, ki je specializiran za miokardične biopsije, kar je bistvenega pomena za kontrolo pacientov, katerim naj bi presadili srce ali pa so ta poseg že prestali.

Prof. Branchini je svoje izvajanje zaključil s pričakovanjem, da se tu-

di za Trst čimprej dovolijo presaditve srca. S tem bi zadovoljili pričakovanje zdravnikov, še posebej pa tistim 1500 srčnim bolnikom v Italiji, ki jim ta metoda zdravljenja predstavlja praktično zadnje upanje za preživetje.

● V okviru abonmajske sezone gledališča »La Contrada« bo drevi ob 20.30 v gledališču Cristallo skupina »Teatro dei Carrara« uprizorila predstavo »A mezzanotte si chiude«.

● Pred dnevi je krožek »Istria« v sodelovanju z miljsko občinsko upravo priredil na županstvu v Miljah predstavitev povesti Gianfranca Sodomaca »Vittorio«. Delo je posvečeno liku znanega komunističnega voditelja Vittoria Vidalijskega, njegov avtor pa je bil zanj nagraden z »miljskim levom«. Sinoči je povest prebral Silvano Braida, nakar je govoril časnikar Pierluigi Sabatti.

Jutri v Križu ansambel Karamela

Prejšnjo soboto smo v Križu prisostvovali prijetnemu zabavnemu večeru, ki so ga popestrili člani ansambla »Faraoni« iz Izole in ne iz Kopra, kot smo pomotoma napisali v prejšnjem članku. Pobuda je uspela, saj so se mladi množično udeležili, kar je vsekakor znak, da so jim tovrstne prireditve všeč. Vse se je začelo še precej hladno, saj so se vsi stiskali pred vhodnimi vrati dvorane ljudskega doma. Končno pa so »Faraoni« segreli ambient z nekaterimi znanimi rock popevkami in naenkrat je postalo vse bolj živahno.

Za jutri ob 20.30 je koordinacijski odbor mladih komunistov zahodnega Krasa povabil v Križ priznani ansambel... »Karamela« iz Kopra, ki ga sestavljajo Zlatko Klun - bobni, Jadran Ogrin - synt, Marjan Maliković - električna kitara, Goran Velikonja - bas kitara in vokalist ter show-man skupine Janez Bončina - Benč. Skupaj igrajo od leta 1982 po izkušnjah v najrazličnejših ansamblih kot Kameleoni, Boomerang, September itd. Bončina se je ansamblu pridružil leta 1984 in je to prijatelj, s katerim so člani »Karamele« igrali v raznih zasedbah. Po nekajletni pavzi, med katero je Benč snemal album »Ob šanku«, se je nato zopet pojavil na odru s spremljavo ansambla »Karamela«, s člani katerega je bil vedno v tesnih stikih.

BORIS DEVETAK

Dr. Stanovnik v Gregorčičevi dvorani ob 40-letnici OZN

Rast in težave svetovne organizacije

Organizacija združenih narodov je uradno nastala 24. oktobra 1945, ko so Francija, Kitajska, Sovjetska zveza, ZDA in Velika Britanija ter večina podpisnic, med temi Jugoslavija, odobrile njeno ustanovno listino. Le-to so sestavili predstavniki 50 držav na konferenci o mednarodni organizaciji, ki je bila v San Franciscu od 25. aprila do 26. junija 1945.

Od teh dogodkov je torej minilo že 40 let. Resničnost je pokazala, da je bil marsikateri up v vlogo OZN preuranjen. Vse tesnejše povezovanje in soodvisnost posameznih delov sveta na gospodarskem, kulturnem, političnem in drugih področjih pa porajata globoko potrebo po mednarodnem forumu, na katerem bi posamezne težnje in zahteve imele možnost izražanja in medsebojnega usklajevanja. Tak forum, mimo številnih pomanjkljivosti, OZN prav gotovo je. To dejstvo je vsem dovolj razvidno in preveč banalno bi bilo ugotavljati, da bi OZN bilo treba ustanoviti, če je ne bi bilo.

Tako je dejal na torkovem večeru v Gregorčičevi dvorani član predsedstva SR Slovenije dr. Janez Stanovnik, ki ga je Narodna in študijska knjižnica povabila, da govori o OZN ob njeni 40-letnici. Izvajanja predavatelja so bila posebno zanimiva, saj so se opirala na dolgoletno neposredno izkušnjo: dr. Stanovnik je namreč bil celih 15 let izvršni tajnik Ekonomske komisije OZN za Evropo s sedežem v Ženevi. Na torkovem večeru, na katerem ga je predstavil predsednik NSK prof. Jože Pirjevec, je govoril o nastanku, razvoju in sedanjih težavah svetovne organizacije.

Dr. Stanovnik je podčrtal, da je OZN zrasla iz dveh korenin: iz krvavih izkušenj 2. svetovne vojne ter iz romantične vere, ki je bila značilna predvsem za ZDA, da je mogoče zgraditi svet, v katerem bi vsi narodi živeli v trajnem miru in prijateljstvu. Ta vera se odraža tudi v ustanovni listini, v kateri so zapisana načela, katerih

vrednost in pomen daleč presegata konkreten zgodovinski trenutek, v katerem so nastala. S tem ni rečeno, da so načela ostala zgolj črka na papirju, ki sicer žanje univerzalno odobravanje, a ne učinkuje na konkretna zgodovinska dogajanja. Da stvarim ni tako, je dr. Stanovnik pokazal z enim primerom. V ustanovni listini je npr. zapisano načelo o pravici narodov do samoodločbe. Res je, da to pravico marsikdo tudi danes očitno tepta, ne gre pa pozabiti na velik pomen, ki ga je imelo v procesu dekolonizacije po drugi svetovni vojni.

Vzporedno s tem procesom se je v minulih 40 letih tudi večalo število članic svetovne organizacije. Ob njeni ustanovitvi jih je bilo 50, zdaj pa je njih število potrjeno: z vstopom Bruneia lanskega leta je naraslo na 159. Ta rast nedvomno kaže, da se je okrepi pomen OZN v svetu. Po drugi strani pa je prav v njej mogoče iskati vsaj nekatere vzroke sedanje krize svetovne organizacije. Tako imata npr. v skladu z načelom enake suverenosti svetovna velesila in neznatna država v Generalni skupščini enak glas, kar je privedlo do tega, da razpolagajo danes v njej države v razvoju oz. neuvrščeni ne samo z absolutno, namreč celo s kvalificirano (dvetretjinsko) večino. Seveda je to v nasprotju z dejanskim svetovnim razmerjem političnih sil zaradi česar je postalo glasovanje v forumih OZN najčese brezplošno početje.

Če je možnost poseganja OZN na političnem področju v resnici skromna, pa je dr. Stanovnik podčrtal ogromno delo, ki ga je organizacija opravila na gospodarskem področju, npr. v podpiranju dežel v razvoju. Seveda, tudi na tem področju je bila svetovna organizacija pomanjkljiva in je celo zagrešila grobe napake. Tako je npr. v vsako gospodarsko logiko skregan recept, ki ga Mednarodni denarni sklad vsiljuje hudo zadolženim državam. Priporoča jim, naj stiskajo pasove, ko pa bi v resnici morale na vseh področjih povečati svojo dejavnost, da bi se gospodarsko okrepile.

Pogajanja se bodo nadaljevala 4. decembra

Trdovratno vztrajanje družbe Total nudi malo možnosti za rešitev Aquile

Pogajanja za rešitev žavelske rafinerije Aquila se bodo nadaljevala v sredo, 4. decembra. Vendar je treba že takoj reči, da so upi za nadaljevanje proizvodnje v tem obratu, ki zaposluje nekaj manj kot petsto uslužbencev, dokaj črnogledi. Družba Total namreč vztraja na svojih stališčih in skoraj ne kaže nobene pripravljenosti, da bi vzela v poštev razne predloge, ki so jih tudi na zadnjem sredinim sestankom v Rimu posredovali predstavniki enotne sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL, dežele F-JK in zainteresiranih krajevnih uprav.

V zvezi s sredinim sestankom so predstavniki sindikalne zveze in tovarniškega sveta rafinerije izdali tiskovno poročilo, v katerem izražajo odločno nezadovoljstvo v zvezi z zaključki srečanja na sedežu ministrstva za industrijo. Na njem se je jasno pokazalo — dodajajo —, da družba Total trmasto vztraja na stališčih popolne zaprtosti in da je kvečjemu pripravljena na pogajanja, ki bi kot

edini predpogoj imela ukinitve industrijske dejavnosti.

Predstavniki sindikalne zveze in tovarniškega sveta rafinerije poleg tega tudi negativno ocenjujejo stališča ministrstva za industrijo, ker ni do konca naredilo vsega možnega in izpolnilo obvez, ki jih je sprejelo s sindikalno delegacijo, da bi rešilo rafinerijo, ampak se je omejilo le na preverjanje možnosti za nadaljevanje proizvodnje samo z družbo Total. Jasno je, dodajajo še predstavniki sindikalne zveze, da je ukinitve industrijskega tkiva, sindikalni in tovarniški predstavniki ne morejo pristati.

Sindikalni in tovarniški predstavniki rafinerije so mnenja, da je bistvenega pomena najširše sodelovanje deželni politični sil, da bi se pogajanja razvila na kvalitetnejši ravni, tako da bi italijanska vlada sprejela točne in gotove obveze, ki bi zagotovile jasna jamstva za ohranitev proizvodnje v žavelskem obratu.

V zvezi s potekom sredinega se-

stanka v Rimu je deželni odbornik za industrijo Francescutto izjavil, da je sedanji zastoj pri reševanju tega problema zelo zaskrbljujoč. Po njegovem je zaskrbljujoča predvsem nepustljivost vodstva rafinerije in to ne v tolikšni meri zaradi že itak hudega sklepa, ki ga družba Total namerava sprejeti, ampak zaradi zelo omejenega manevrskega prostora, ki ga ponuja za soočanje o vprašanih terminov, metode, alternativnih rešitev in še vseh tistih problemov, ki neposredno zadevajo zainteresirano delavstvo.

Deželni odbornik pa je mnenja, da je vlada, predvsem pa podtajnik Zito, sprejela točne obveze, da bi se sedanji zastoj premaknil z mrtve točke in dodal, da bo deželna uprava F-JK v mejah svojih pristojnosti sodelovala z ministrom za industrijo, pri čemer bo postavila v ospredje težko stanje, v katerem se nahaja tržaško področje in pa posledice, ki bi jih zaprtje žavelske rafinerije povzročilo na vse druge manjše obrate (s približno petsto zaposlenimi), ki so z njo povezani.

V okviru Openskih glasbenih večerov društva Tabor

Komorni orkester »Opera giocosa« v ponedeljek v Prosvetnem domu

V okviru odprtih srečanj, ki jih je SKD Tabor priredilo oktobra, ob začetku letošnje sezone, se je odvijalo tudi posvetovanje o nadaljnjem prirejanju koncertov, to je Openskih glasbenih večerov. Na srečanju, ki se ga je udeležilo poleg ožjega odgovornega kroga tudi nekaj zvestih obiskovalcev naših glasbenih večerov, so temeljito razpravljali o pomenu takih srečanj, predvsem pa o možnostih nove oblike koncertov, ki naj bi pritegnili večje zanimanje in odziv s strani obiskovalcev.

Večna dilema, ki se postavlja družbenemu kulturnemu delavstvu in to še posebno na področju glasbene dejavnosti, je namreč sledeča. Nuditi izredno kakovostno in specifično glasbo, za katero ima poslušalci ožji krog interesentov ali pa druga možnost, nuditi širši publiki prilagoditve, da se približa tako imenovani resni glasbi, po drugi poti, manj akademski, manj specifični, skratka bolj poljudni. To je problem, ki je openskemu društvu še posebno pri srcu in osebno mislim, da je okrog tega vprašanja sploh premalo žive in poglobljene razprave pri načrtovanju splošne kulturne dejavnosti v naših društvih. Če

upoštevamo, da niso naša društva nobeno koncertno združenje (in tudi ni prav da bi to postala, saj so v našem mestu druge ustanove, ki so za to poverjene) in pa dejstvo, da predstavljajo koncerti na visoki kvalitetni ravni finančno breme, ki ga društvo gotovo ne premore, je razumljivo, da je izbira našega odbora za letošnjo sezono prevuegirala drugo možnost, ki smo jo zgoraj navedli. Nove oblike koncertov torej, ki naj bi temeljili na poljudnoglasbeni kompetenci in ki naj bi bili istočasno na dostojni kvalitetni ravni (poljudnost in kakovost se namreč ne izključujeta).

Prvi koncert letošnjega ciklusa openskih glasbenih večerov, ki vstopi tokrat v svojo peto sezono, bo v ponedeljek, 25. novembra ob 20.30. Nastopil bo tržaški komorni orkester Opera giocosa del Friuli Venezia Giulia.

Skupina je bila ustanovljena leta 1984, njen pobudnik in umetniški vodja je prof. Severino Zannerini, dolgoletni član slovitih beneških skupine Solisti Veneti, sedanji prvi violončelist v orkestru tržaškega gledališča Verdi. Komorni orkester Opera giocosa je pravzaprav glasbeno društvo, ki si je zastavilo številne cilje. Izvajanje neobičajnih in nepoznatih del, vrednotenje regionalne izdelave instrumentov, vrednotenje glasbene ustvarjanja ne le v ozkem glasbenem smislu, temveč v smislu pomena in predvsem funkcije, ki jo je glasba imela v različnih zgodovinskih obdobjih. V tem pogledu je žela velik uspeh pobuda pod nazivom Passegiate musicali nel parco di Miramar, ki jo je Opera giocosa priredila letos poleti ob evropskem letu glasbe. Sprehode je sestavilo več glasbenih točk, ki so se odvijale v različnih najbolj sugestivnih kottičkih miramarskega parka.

Pobuda je zaradi svoje svežine in novosti privabila res lepo število obiskovalcev, obenem pa žela tudi pohvalno strokovno kritiko. Gotovo se bo skupina tudi na openskem koncertu predstavila s sugestivnim in ne navadnim programom, ki ga bomo še podrobneje opisali. Iz dosedanjih uspehov lahko razberemo, da se orkester mimo vsega veliko trudi in prizadeva, da vzpostavi s publiko živ in neposreden stik. Takemu pristopu pa je odziv občinstva očitno vse bolj naklonjen.

(N. K.)

● Občinski odbornik za proračun in načrtovanje Calandruccio je v prejšnjih dneh podpisal pogodbo z bančnim zavodom Banco di Napoli za najem posojila v višini 62 milijonov lir. Omejenj znesek bo služil za finansiranje vzdrževalnih del na občinskem posloju v Križu št. 274, kjer je občinska izpostava za zahodni Kras.

● V okviru ciklusa filmskih premier bodo na pobudo Cappelle Underground v nedeljo ob 11. uri predvajali v kinu Ariston Vignejev film »Il ritorno di Martin Guerre«.

Drevi v Prosvetnem domu na Opčinah

Otvoritev razstave Fabia Smotlaka

Nocoj ob 20.30 bodo v Prosvetnem domu na Opčinah otvorili razstavo likovnih stvaritev Fabia Smotlaka. Umetnika bo z besedo in videotapom predstavil predsednik Društva zanjejskih likovnikov dr. Sergej Cesar. Večer, ki ga prireja SKD Tabor, bo s svojimi mešanimi pijačami popestril barman Ezio Fontanot.

Fabio Smotlak je doma iz Doline, kjer se je rodil pred 30 leti. Studiral je na srednji likovni šoli in na pedagoški fakulteti v Trstu. Nekaj let je poučeval na slovenskih nižjih šolah, zdaj pa bi se rad zaposlil na področju vizualnih komunikacij. Za seboj ima že bogato likovno pot. Izhodišče njegovega ustvarjanja je analiza in razvoj oblik, v zadnjih časih pa posveča rastočo pozornost barvam in njih dojemanju. Udeležil se je vrste skupinskih razstav v naši deželi in v Sloveniji. Na Opčinah, kjer bo prvič samostojno razstavjal, bo predstavil 18 platen, 12 »skice« in nekaj reliefnih kartonskih kompozicij.

● Miljski občinski svet se bo ponovno sestel danes; na dnevnem redu je poleg drugega imenovanja stalne komisije načelnikov svetovalskih skupin, imenovanje stalnih svetovalskih skupin ter izvolitev gradbene komisije.

● Mednarodno združenje za prosti čas prireja praktični tečaj slovenskega jezika za začetnike. Zainteresirani lahko telefonirajo na tel. št. 60-888 med 17.30 in 20. uro.

Na učiteljsku spoznavajo pomen plesne vzgoje v vrtcih in šolah

Seminar, ki se v teh dneh odvija v prostorih učiteljskega A. M. Slomšek, je za dijake učiteljske in vzgojiteljske šole izredna priložnost, da spoznajo smotre in metodike plesne vzgoje za predšolske in osnovnošolske otroke. Pobuda je stekla po zahtevi prof. Loredane Kralj, ki je predlagala kot obšolsko dejavnost seminar o plesni vzgoji. Prvi seminarški dan je stekel včeraj, nadaljeval se bo še danes, medtem ko bo jutri na vrsti nastop skupine dijakinj vzgojiteljske šole iz Ljubljane.

Predavateljica prof. Andreja Gjud je v kratkem uvodu obrazložila smotre plesne vzgoje in nato vodila praktične vaje, ki so jih izvajale dijakinje IV. razreda učiteljske in III. razreda vzgojiteljske šole.

Gibanje je pomemben dejavnik v otrokovem razvoju. Otrok se bo ugodno razvijal, če bomo spodbujali razvoj njegovih naravnih telesnih spretnosti. Nepravilno bi bilo torej, pravi prof. Gjud, če bi pri vzgoji predšolskih otrok zanemarjali gibalno ritmiko oziroma plesno vzgojo. Osnovno sredstvo plesa, t.j. gibanje, je skupno telovadbi, plesna vzgoja pa istočasno sega na področje estetske vzgoje. Ples vzbuja otrokovo ustvarjalnost in torej prehaja na področje likovne in kot scenska umetnost v gledališko vzgojo. Ples pripelja tako k vsestranskemu razvoju otrokove osebnosti. Profesor in plesalec Laban je uvedel metodo, ki nam pomaga približevati moderni ples otroku. Labanov sistem sloni na več os-

novnih temah, kot so na primer zavest o lastnem telesu, spoznavanje in osvajanje prostora, svoboden in vezan tok gibanja, prilagajanje plesalca partnerju in skupini, povezava vseh tehničnih elementov plesa itd. Vsa ta načela so se prepletala v praktičnih vajah, ki jih je vodila prof. Gjud. Vaje so izhajale iz joge, ki je najprimernejše sredstvo za obvladovanje in spoznavanje lastnega telesa. Iz joge so vaje prehajale k metodiki gibalne improvizacije, dijakinje so namreč same ustvarjale različne gibalne oblike. Plesna vzgoja se od klasičnega baleta razlikuje prav v tem, da moderni ples prepušča plesalcu svobodo pri izoblikovanju gibalnih oziroma plesnih elementov. Gibalne vzorce so dijakinje izoblikovale ob določenem ritmu ali glasbi. Prof. Gjud je namreč kot učni pripomoček uporabila kaseto zbirke »Cicibanove urice«, ki so zelo primerna spodbuda plesne ustvarjalnosti. Zadnja in najzanimivejša vaja je bila improvizacija plesne kompozicije ob glasbi in zvokih, ki so ponazarjali električni tok. Pri metodiki improvizacije je najprimernejše, če povezujemo plesno vsebino z določeno tematiko, ki je lahko izvirna ali črpana iz vsakdanjega življenja, literature, znanstvenega področja itd.

BARBARA BONETA

Zvest Apollonio jutri v Trebčah

Jutri bo v Ljudskem domu v Trebčah otvoritev razstave znanega koprškega slikarja Zvesta Apollonia. Umetnik je pred kratkim že razstavjal v galeriji Tržaške knjigarne. Ukvarja se z grafiko, slikami, keramiko in tapiserijo. Poleg serije pomembnih nagrad je letos prejel Jakopičevo nagrado, to je najvišje slovensko priznanje v figurativni umetnosti. Apollonio, ki je v osemdesetih letih znova odkril slikarstvo, sodi v sam vrh slovenskih likovnih umetnikov.

Otvoritev razstave bo spremljal priljubljeni kitarist Marko Feri. Umetnika pa bo predstavil avtor monografije Zvesta Apollonia Brane Kovič. Oprtje razstave bo ob 19. uri.

Na Krasu še zimsko vreme

Zimsko vreme se še naprej nadaljuje. Snežna odeja je najdebelejša v gorskih predelih, pa tudi v naši pokrajini na Krasu je v sredo zvečer začelo močno snežiti in včeraj zjutraj so se nekateri kraški predeli znašli pod tanjšim snežnim pokrivalom.

Kot je to že običajno, je bilo največ snega na Gročani (odkoder je tudi naš včerajšnji posnetek), medtem ko se je v ostalih področjih sneg hitro stopil tudi zaradi nekoliko višjih temperatur.

Glavne ceste v naši pokrajini so bile normalno prevozne, saj so delavci ANAS takoj ob začetku sneženja začeli

li s posipanjem in s tem preprečili morebitne težave v prometu.

V Trstu snega ni bilo, zato pa je vreme izredno spremenljivo z dežjem in vetrom, ki pa ne dosega več ponedeljkove silovite moči. Tudi temperature so se zvišale, tako da smo včeraj v mestu zabeležili več kot 8 stopinj, precej nižje pa so bile temperature na Krasu, kjer se je živo srebrno ponoči spustilo pod nič stopinj.

Vremenska napoved za danes predvideva še naprej oblačno vreme s padavinami in to v mestu kot dež, na Krasu pa kot sneg. Vremenoslovci pa napovedujejo, da naj bi proti večeru prišlo do razjasnitve in s tem lepšega vremena.

V Gregorčičevi dvorani predstavili Brazzodurovo zbirko »Oltre le linee«

Slovenski klub, združenje Most in Tržaška knjigarne so sinoči priredili v Gregorčičevi dvorani predstavitev pesniške zbirke »Oltre le linee« (Onkraj linij) genovskega pesnika in esejista Gina Brazzodura. Njegovo osebnost in pesniški svet, ki sta v naših krogih bila doslej dostopna predvsem bralcem dvojezične revije Most, je predstavila Ivanka Hergold, naka je Brazzoduro prebral nekaj svojih pesmi, ki jih je zaporedno v slovenskem prevodu Jolke Milič recitiral Aleksij Pregarc. O svojem srečanju z Brazzoduro je govoril tudi urednik Mosta Vladimir Vremec. Večer se je zaključil z zanimivo in živahno razpravo, v katero so posegli številni poslušalci. Temu kulturnemu dogodku bomo posvetili kaj več vrstic v jutrišnji številki.

Danes rabsodba prizivnega sodišča na procesu Lichtenstein-Breiner

Včeraj se je na prizivnem sodišču nadaljeval proces proti tržaškima trgovcema s kavo Ernestu Lichtensteinu in Enricu Breinerju, ki sta obtožena, da sta nezakonito ustvarila v Švici kapital 115 milijard lir. Na prvostopenjskem procesu sta trgovca marca letos bila obsojena vsak na leto dni zapora in 165 milijard lir globe. V obravnavo sta vpletena tudi Rimljan Luciano Techner in trgovec iz Bocna Paul Andres, ki sta bila obsojena na tri milijarde in pol oziroma milijardo in 600 milijonov lir globe.

Po obtožnici naj bi Breiner in Lichtenstein, ki sta na začasni svobodi od 3. julija, kupovala ogromne količine kave prek dveh švicarskih podjetij, ki sta bili pod njuno kontrolo. Podjetji naj bi nato po znatno višjih cenah preprodajali kavo tržaški družbi »Tropical Corporation«, katere lastnika sta bila trgovca. Presežek je jasno ostal v švicarskih bankah. Priluzo sodišče bo rabsodbo izreklo danes.

□ V noči od torka na sredo so tatovi vdrl v bar »La passerella« v Passeggiu S. Andrea, nedaleč od mostička za Arzenal. Sicer so se nekoliko spotili, saj so naredili v zadnji steni bara veliko luknjo, skozi katero so se nato splazili v notranjost. Lastnica, 50-letna Italia Sillato vd. Claut, je drugi dan ugotovila, da so iz blagajne odnesli 200 tisoč lir, podobna vsota pa je izginila tudi iz jukeboxa.

Dolgopretnosti so v sredo popoldne obiskali tudi dom 45-letne Rose Vatocev v Ul. Rosselli 7. Ko je ženska bila odsotna, so polkna njenega pritličnega stanovanja s silo odprli in nato vdrl v sobe. Odnegli so veliko dragocenega nakita.

† Zapustila nas je naša

Franciška Milavec vd. Zuliani

(FANY)

Pogreb drage pokojnice bo jutri, v soboto, 23. t.m., ob 9.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Zalostno vest sporočajo: sestra Antonija, nečakinje Fany, Vanda, Irma in Fanci z družinami ter drugo sorodstvo

Trst, Studeno, 22. novembra 1985

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Slavka Lakoviča

se iskreno zahvalujemo vsem, ki so nam hili ob strani in na kakršenkoli način počastili njegov spomin.

Posebna zahvala dr. Renatu Štoklju.

Svoji

Opčine, Doberdob, Ronke, Švica, 22. novembra 1985

Učno in neučno osebje ter Združenje staršev šole J. Ribičič in otroškega vrtca pri Sv. Jakobu izrekata vzgojiteljici Bruni iskreno sožalje ob izgubi drage mame.

Na občnem zboru društva iz Boršta-Zabrežca SKD Slovenec postavilo temelje nadaljnjemu kulturnemu delovanju

Pred tednom dni se je po drugem sklicanju začel redni občni zbor SD Slovenec iz Boršta - Zabrežca. Po zdravju članice društva je sledilo poročilo dosedanjega predsednika Borisa Žerjale, ki je skušal uokviriti društveno dejavnost zadnjih dveh let v dogajanje v svetu in pri nas. Kot vsa ostala društva se tudi borštansko društvo poleguje za čim bogatejšo kulturno rast slovenskega človeka v zamejstvu, za ohranjanje tradicij in za krepitev celotne vaške kulturne stvarnosti. Občutiti pa je pomanjkanje dobre volje, ki edina lahko pripomore k uspešnemu poteku društvenega delovanja. Prav zaradi tega se mora SPD Slovenec sedaj spoprijemati z novimi problemi, kot so iskanje strokovnega kadra, pevskih moči in predvsem oblikovanje pobud, ki bi člane in vaščane pritegnile v društveno okolje. Znotraj društva že dolgo let deluje mešani pevski zbor, ki pa je v tej mandatni dobi doživel svojo bivanjsko krizo. Začasno je moral prenehati s svojo dejavnostjo, kljub požrtvovalnosti pevovodje Draga Petarosa.

Potreba po obnovitvi se je pokazala tudi na tem »vodilnem« mestu. V prejšnji sezoni je skoraj na novo ustanovljeni mešani pevski zbor začela voditi Boža Hrvatič, ki skrbi tudi za delovanje vaške otroške pevске skupine. S svojo zborovsko dejavnostjo (poleg teh dveh zborov je bil pri društvu še dekliski pevski zbor), se je SPD Slovenec predstavilo zamejstvu in matični domovini, utrdilo je stike z društvom Ivan Cankar iz Tabora, društvom Skala iz Gabrij pri Gorici in pevskim zborom Pod skalo iz Črnega kala. Poleg tega se SPD Slovenec lahko ponaša tudi z dramsko dejavnostjo. Skupina ne prireja le nastopov, temveč tudi sama sestavlja dramske tekste. Na koncu se je Boris Žerjal zahvalil vsem, ki so z društvom delali in sodelovali.

V tajniškem poročilu je Emil Petaros podal izčrpano sliko vseh nastopov, gostovanj in kulturnih prireditelj, izrazil pa je tudi željo, da bi vztrajali pri prenašanju tradicionalnih vrednot z vnašanjem novih oblik

delovanja, ne ozirajoč se na odtujajoči vpliv modernega življenja. Le tako bi lahko pripomogli k naraščanju zanimanja med vaščani in drugimi ljudmi.

SPD Slovenec je pred leti spet obnovilo tradicijo dviganja maja na vaškem trgu, v pretekli sezoni si je prizadevalo, da bi pritegnilo zanimanje s predavanji na temo vinogradništva, z diapozitivi o boljunskih jamarih, o potovanjih v ekotične kraje, z razstavami o aktualnih problemih, s kakovostnimi gostovanji umetniških skupin. Vsako leto poskrbi za januarski kulturni program sv. Antona, za poletno razstavo vin v Hribenci in za proslavo padlih v borštanskem bunkerju.

Po blagajniškem poročilu so si bili na vrsti pozdravi kulturnih društev in organizacij. Vojko Slavec, tajnik ZSKD, je omenil možnost, da bi se društva v Bregu združila za prirejanje vsaj nekaterih stvari, ki jim posamezniki res ne morejo biti kos. Posebej je podčrtal zahteve in potrebe mladih in možnosti njihovega vključevanja v društvene dejavnosti. Predstavniki nekaterih društev so se s tem strinjali, a do diskusije ni prišlo. V imenu občinske uprave je pozdravil dolinski župan Edvin Švab, ki je društva pozval, da posredujejo naše kulturne značilnosti Italijanom in prispevajo k utrjevanju sožitja in sodelovanja. Po teh spodbudnih besedah je tajnik predložil seznam novih odbornikov, prisotni so ga sprejeli, na prvi seji novega odbora pa je bil Boris Žerjal potrjen za predsednika, Barbara Boneta bo podpredsednica, tajnici Karmen Kosmač in Rosana Abrami, blagajnik pa Emil Petaros. (dam)

Seminar o zborovskem petju v Borštu

Kako uspešno lahko postane skupno delo, dokazuje prav seminar, ki sta ga priredila pevska mešana zbor »Slovane« iz Padrič in »Slovenec« iz Boršta in Zabrežca. Pobuda je stekla v soboto, ko so se pevci iz Boršta, Zabrežca in Padrič zbrali v borštanski srenjski hiši in prisostvovali najprej predavanju Ignacija Ote, ki je orisal zgodovino glasbe. V drugem delu pa je Mirko Slosar, zborovodja znanega mešanega zbora Obala iz Kopra, obravnaval tematiko vokalne tehnike in glasbene teorije. O upevanju in pravilni izgovorjavi pa je v nedeljo zjutraj predavala Savina Remec. S skupno pevsko vajo pod vodstvom zborovodje Mirke Slosarja se je zaključil dvodnevni seminar, na katerem si je vsak pevec obogatil svoje glasbeno znanje. Izobraževanje na glasbenem področju je koristno in pomembno za borštanski zbor, saj predstavlja osnovni steber prosvetnega življenja KD Slovenec. (bb)

gledališča

VERDI
Danes, 22. t. m., ob 20. uri bo četrta predstava Verdijeve opere »Simon Boccanegra« (red E/A).

ROSSETTI
Danes ob 20.30 (red 2. petek) bo gledališka skupina Piccolo Teatro di Milano predstavila Strindbergovo delo »Nevhita«. Režiser G. Strehler. V abonmaju odrezek št. 3. Informacije in rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Predstava traja 1 uro in 40 minut.

Od 26. t. m. do 8. decembra bo v gledališču Rossetti gostovala gledališka skupina Teatro di Genova z delom Pedra Calderona De La Barce »L'Alcalde di Zalamea«. Režija - Marco Sciaccaluga. V abonmaju odrezek št. 4. Informacije in rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

CANKARJEV DOM
Velika dvorana
V ponedeljek, 25. t. m., ob 19.30: Eugen Suchon »Svätopluk«, glasbena drama v treh dejanjih.
V sredo, 27. t. m., ob 19.30: Dimitrij Šostakovič »Katarina Izmaijlova«, opera v 4 dejanjih.
V petek, 29. t. m., ob 19.30: G. Verdi »Simon Boccanegra«, opera v 3 dejanjih.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 25. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti koncert pianistke MARIE TIPO.
SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. Openski glasbeni večeri. V ponedeljek, 25. t. m. ob 20.30 koncert komornega orkestra OPERA GIOSA DEL FRUOLI - VENEZIA GIULIA. Dirigent prof. Severino Zannerini. Sodeluje baritonist Paolo Rumetz. Na sporedu: Vivaldi, Cimarosa, Haydn. Vabljeni!

razstave

SKD Primorec iz Trebč vabi na otvoritev razstave ZVESTA APOLLONIA, ki bo jutri, 23. t. m., ob 19. uri v Ljudskem domu v Trebčah. Prisotna bosta avtor monografije Brane Kovič in kitarist Marko Feri. Urnik: jutri od 19. do 22. ure, v nedeljo, od 10. do 13. ure ter v ponedeljek od 19. do 21. ure.

V soboto, 23. t. m., ob 18. uri bodo v umetnostni galeriji Malcanton odprli razstavo risb, skulptur in grafik desetih slikarjev.

V kavarni Stella polare so dali na ogled nekaj svojih del slikarji Masari, Bacchetti in Romio, ki bodo razstavljali do 2. decembra.
Mladinski krožek Prosek - Kontovel prireja v Kulturnem domu na Proseku razstavo »Prosek in Kontovel v slikah«, ki bo odprta še danes, 22. t. m., s sledečim urnikom: vsak dan od 18. do 20. ure.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. Danes, 22. novembra, ob 20.30 odprtje razstave FABJA SMOTLAKA. Uvodno besedo in video-tape Sergij Cesar. Priznani barman Ezio Fontanot bo predstavljal svoje cocktaile. Vabljeni!

kino

Eden 15.30-22.00 »Woman and animals« in »Morbide calde labbra«. Oba filma prepovedana mladini pod 18. letom.

Fenice 16.30, 18.20, 20.10, 22.15 »Space vampires«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Excelsior 18.00 - 22.15 »Ritorno al futuro«. Film za vsakogar.
Excelsior II 17.15 - 19.30 - 21.45 »L'onore dei Prizzi«. Režija: John Huston. Jack Nicholson in Kathleen Turner.
Nazionale Dvorana št. 1 17.00-22.00 »L'anno del drago«. Dvorana št. 2 16.30-22.00 »Fandango«.

Dvorana št. 3 16.00-22.00 »Le calde so-relle«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Mignon 17.00 - 22.15 »Miranda«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Grattacielo 16.00 - 22.00 »Cocoon«. Režija R. Howard.

Capitol 16.30-22.00 »Tex e il signore degli abissi«.

Vittorio Veneto 16.30 - 22.00 »La gab-bia«. Laura Antonelli, Toni Musante, Florinda Bolkan. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.00-22.00 »Scarface«.

Alcione 16.30-22.00 »Un lupo mannaro americano a Londra«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Radio 15.30-21.30 »Cinderella nel regno del sesso«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

razna obvestila

Sklad »Mitja Čuk« sporoča, da bo od 25. t. m., v Peterlinovi dvorani odprta razstava izdelkov sežanske delavnice pod posebnimi pogoji. Vsak dan od 17. do 19. ure, šole po dogovoru (tel. 7784247 - g. Filipčič).

Koordinacijski odbor mladih komunistov zahodnega Krasa prireja jutri, 23. t. m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Križu plesni koncert z rock ansambлом Karamela. Vabljeni!

Sekcija KPI občine Dolina organizira danes, 22. novembra, ob 20. uri v centru A. Ukmar pri Domju sejo razširjenega glavnega odbora dolinske sekcije KPI. Dnevni red: sekcijski kongres v okviru priprav na vsedržavni, situacija v občini in deželi, kampanja za včlanjevanje. Prisotni bo tovariš Nico Costa, član vodstva tržaške federacije.

čestitke

Neva, Lara, Jana in Katja se veselijo rojstva sestrične JAGODE in ji želijo vse najboljše.

Danes praznujeta 60. obletnico poroke ANA in KARLO MODER. Obilo zdravja in sreče v nadaljnjem življenju jima voščijo hčeri Marija in Karla z možem, vnukinja in pravnukinja Sara.

Na medicinski fakulteti je diplomirala TANJA GULLI. Iskreno ji čestita in želi obilo uspehov prijateljica Doris z družino.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761; predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

včeraj-danes

Danes, PETEK, 22. novembra
CECILIJA

Sonce vzhide ob 7.14 in zatone ob 16.28. — Dolžina dneva 9.14. — Luna vzhide ob 14.27 in zatone ob 1.54.

Jutri, SOBOTA, 23. novembra
KLEMEN

Vreme včeraj: temperatura zraka 7 stopinj, zračni tlak 1008,6 mb narašča, veter severovzhodnik 20 km na uro, vlaga 72-odstotna, padlo je 2,4 mm dežja, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 12,6 stopinje.

Plimovanje danes: ob 06.34 najvišja 41 cm, ob 13.25 najnižja -29 cm, ob 19.03 najvišja 10 cm.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Fabio Rustia, Diana Contri, Moreno Gomezel.

UMRLI SO: 86-letna Maria Stefani vd. Lampe, 77-letni Vincenzo Blasina, 58-letna Marinella Felluga vd. Vinci, 65-letna Viviana Pulini, 52-letna Maria Cetin por. Franco, 60-letni Vittorio Baldas, 54-letna Livia Godina por. Giral-di, 56-letni Bruno Borsi, 61-letna Ernesta Cimadori, 73-letni Stanislao Tomazic, 79-letni Enrico Bertocchini, 88-letni Ezio Trippitelli.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Ul. Roma 15, Ul. Gimnastica 44, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiamonti 50, Zgonik, Milje (Mazzinijev drevored 1).
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Zgonik, Milje (Mazzinijev drevored 1).

LEKARNE V OKOLICI
Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan:

SKLAD
»MITJA ČUK«

vabi danes, 22. novembra, ob 20.30 na

OBČNI ZBOR

v malo dvorano Prosvetnega doma na Opčinah.

DNEVNI RED:

- poročila;
- program;
- razprava;
- razno.

Vabljeni!

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

SKD Slavec Ricmanje-Log vabi vse vinogradnike, ki so sodelovali na 7. razstavi in pokušnji novih vin, na družabni večer, ki bo danes, 22. t. m., s pričetkom ob 20.30 v Kulturnem domu v Ricmanjih.

KD Rdeča zvezda vabi ob priliki 40. obletnice društva na osrednjo proslavo, ki bo v nedeljo, 24. t. m., ob 17. uri v osnovni šoli L. Kokoravec - Gorazd v Saležu. Sodelujeta domača pevska zbor.

KD Lipa priredi v sredo, 27. t. m., ob 20.30 v Bazoviškem domu srečanje z novinarjem Stojanom Spetičem ob izidu njegove knjige »Rimski mlinci«. Sodelovala bosta urednik knjižnih izdaj pri ZTT Marko Kravos in pevski zbor Lipa. Vabljeni!

KD Primorsko vabi na ogled slovenskega filma »Nasvidenje v naslednji vojni« v nedeljo, 24. t. m., ob 17. uri v srenjski hiši v Mačkoljah.

KD Jože Rapotec vabi danes, 22. t. m., ob 20.30 na ogled diapozitivov v prireditvi jamarskega kluba Boljunc. Tema predavanja bo »Izvir v naši občini in jame v okolici«. Predaval bo dr. Stojan Sancin. Vabljeni!

KD F. Venturini vabi na predavanje novinarja Ljuzeta Abrama »S POTI POD VRHOVI HIMALAJE«, ki bo v nedeljo, 24. novembra, ob 17. uri v Kulturnem centru Anton Ukmar - Miro pri Domju. Više s prvega trekinga zamejskih planincev okrog Anapurne bodo spremljali barvni diapozitivi.

KD F. Prešeren vabi na predstavo VIKJ SHOW, ki bo jutri, 23. t. m., ob 20.30 v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

Odsek Foto kino KD. F. Prešeren iz Boljunca organizira TEČAJ ZA FOTOMATERJE. Zainteresirani naj telefonirajo vsak dan do petka, od 19. do 21. ure na št. 228-311.

KD Vesna prireja danes, 22. t. m., ob 20.30 v Domu A. Sirka v Križu srečanje na temo »Arzenal včeraj in danes«. Sodelovali bodo sindikalisti in vaščani, ki delajo v ladjedelnici. Srečanje je posvečeno spominu Patricija Košute ob obletnici njegove prezgodnje smrti.

prispevki

V spomin na moža sestrične Miljeve, Memota Mezzanija, darujeta Slavko in Magda Kalc 50.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

Vilma Rosso daruje 20.000 lir za otroški pevski zbor F. Venturini.
V isti namen daruje družina Mikol 10.000 lir za otroški pevski zbor F. Venturini.

Ob 4. obletnici smrti dragega očeta Antona Kalca daruje sin Miro 20.000 lir za KD Lipa in 20.000 lir za Dijaško matico.

Za zidavo športnih objektov in za ogrevanje dvorane prispevajo za SKD Barkovlje: trvdka Cogeco 500.000 lir, Libero in Zora Polojac 500.000 lir ter Laura in Nazario Polojac 200.000 lir.
Namesto cvetja na grob strica Josipa Jogana darujejo Barica, Mario, Andrej in Jan 30.000 lir za zidavo športnih objektov in za ogrevanje dvorane.

Ob peti obletnici smrti drage tete Pine Doles darujeta Mirjana in Nino Parovel 10.000 lir za SKD Barkovlje.

šolske vesti

Ravnateljstvo poklicnega zavoda J. Stefan obvešča, da bo roditeljski sestanek v ponedeljek, 25. t. m., ob 16. uri za vse 1. in 2. razrede in ob 18. uri za vse 3., 4. in 5. razrede.

Državno učiteljske A. M. Slomšek s priključeno vzgojiteljsko šolo prireja SEMINAR PLESNE VZGOJE, ki bo v šolskih prostorih danes, 22. t. m., od 8. do 12. ure, jutri, 23. t. m., pa bo ob 11.30 prikaz plesa Razgrajaci. Vabljeni!

mali oglasi

Tel. 775-275

PRODAM steklenice za vino in pletenke po ugodni ceni. Tel. 040/826-459.

OSEBI z dobro voljo do dela, oddam (z možnostjo majhnih mesečnih o-brokov) majhno čistilnico in likalniko v Križu. Praksa ni nujna. Tel. 040/912741 ali 200617.

PRODAM porcelanasti jedilni pribor. Po dogovoru zaposlim tudi hišno pomočnico, Jožica Rupp, Ul. Rossini 14, Gorica (tel. 86349).

MLADI nogometaši iščejo dobrovoljnega trenerja ali celo pokroviteljstvo društva za bodoče nastope v prvenstvu. Za informacije tel. 040/224407.

Dr. MIRAN DOLHAR obvešča, da je odprl zobno ambulanto v Ul. Vittorio da Feltr (Trg Perugino). Tel. 749-385 vsak dan od 16. do 19. ure.

PRODAM katrco R4 - GL rdeče barve, letnik '80, v odličnem stanju. Telefonirati ob urah kosila na št. 040/227-119.

VELIKO SLOVENSKO PODJETJE išče uradnico z odličnim znanjem srbohrvaščine. Ponudbe poslati na Oglasni oddelček Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, navesti šifro »Srbohrvaščina«.

PRODAM nove smučarske čevlje alpinisti št. 81/2. Telefonirati na št. 882-042 med 18. in 20. uro.

PRODAM pando 45 super. Telefonirati po 18. uri na št. 229-224.

KUPIM vozni ali nevozni fiat 750 D v dobro ohranjenem stanju. Ponudbe v uradnih urah na tel. 43713.

menjalnica

21. 11. 1985

Ameriški dolar	1.735.-
Kanaški dolar	1.255.-
Švicarski frank	822.-
Danska krona	184.-
Norveška krona	221.-
Švedska krona	221.-
Holandski florint	597.-
Francoski frank	219.-
Belgijski frank	32.-
Funt sterling	2.500.-
Irski sterling	2.070.-
Nemška marka	672.-
Avstrijski šiling	95.-
Portugalski eskudo	10.-
Japonski jen	7.-
Španska pezeta	10.-
Avstralski dolar	1.150.-
Grška dramma	10.-
Debeli dinar	4.80
Drobni dinar	4.80

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRZASKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZIO - 041-440

Darujte v sklad Mitje Čuka

Za vaše
prijetne
večere

Venica
Ristorante

DOLENJA - Gorica, tel. 0481-60177

Prednaročnina za Primorski dnevnik za leto 1986

CELOLETNA	90.000 lir
MESEČNA	12.000 lir

Celoletna prednaročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 90.000 lir + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1986. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 140.000 lir + 500 lir kolka.

Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE.

NAROČNINE SPREJEMAJO:

Uprava: Trst, Ul. Montecchi 6 - Tel. 794672
Urnik od 9. do 12. ure

Uprava: Gorica, Drev. XXIV. maja 1 - Tel. 83382
Urnik od 9. do 12. ure

Raznašalci Primorskega dnevnika

Pošta: Tekoči račun ZTT 13512348

Tržaška kreditna banka:
Tekoči račun št. 1192

Hranilnica in posojilnica na Opčinah:

Tekoči račun št. 1718

Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica

v Nabrežini: Tekoči račun št. 756/03

Kmečka banka - Gorica:

Tekoči račun št. 8333

Kmečko-delavska posojilnica - Sovodnje ob Soči:

Tekoči račun št. 269/03

Kmečko-obrtna hranilnica - Doberdob:

Tekoči račun št. 654/23.

film - film - film - film

Cocoon s sinovi
znanih zvezdnikov

Cocoon je film o starčkih, ki ga je režiral slavni bivši najstnik in v katerem nastopa nekaj sinov in hčera znanih zvezdnikov. Režiser je tisti pegasti rdečelasec, ki se ciklično vrača na naše male ekrane ob ponovitvah ameriške TV-nadaljevanke v duhu »American Graffiti«, *Happy Days*. Ron Howard je predstavljal »družinsko« *alternativo glavnega junaka teh nadaljevanj — Fonzieja.*

Obadva sta nastopala še v nadaljevalkah nadaljevanke, a sta med potjo žal dozorela v prisebna možakarja in tako postala neuporabna za nove edicije »srečnih časov«. Fonzie (Henry Winkler) se je zato zatekel v Italijo, kjer si je že priboril kopico »telemačk«, ki jih podeljuje tednik *Sorrisi e Canzoni*, Howard pa se je odločil, da stopi za filmsko kamero. Njegov prvenec je bil *Pazite na tisto Rolls Royce*, sledile so TV režije in dokaj zanimiv in prijazen *Splash*, v katerem se neka priкупna sirena najde v New Yorku, točneje v Manhattanu in si zaželi podrobneje spoznati slavno »American Way of Life«.

Uspešnemu *Splashu*, naj bi sledil še bolj uspešen poizkus posladkane znanstvene fantastike *Cocoon*. Scenarij, ki so ga pripravljali kar štiri

dolga leta vsebuje nežno sentimentalnost starejših zakonskih parov, ljubezenska trepetanja sedemdesetletnih vdovcev, skupino dobronamernih prebivalcev daljnega planeta in njihove bube, tisti »cocooni« *po katerih nosi film naslov.*

Začetek filmskega zapleta obeta dober film, zamisel starčkov, ki vložijo v zaseben bazen, v katerem se namakajo omenjene bube in se tako naužijejo vitalne energije, je originalna in dobro speljana, predvsem, ko se pomlajeni starčki vrnejo k so-program...

Potem se zgodba zakomplicira, starčki imajo tudi otroke in vnuke, ki jih ne mislijo pustiti na miru, bubam se pripeti marsikaj, ljubezen veže mlado vesoljanko (Tahnee Welch, Raquelina hči) in brezizraznega lokalnega lepota in neznani letelci predmet (beri letelci krožnik) dobrih neskončnih deset minut pristaja na morsko gladino (by George Lucas Industrial and Magic!). Motto filma je zelo globok in zveni: smo vsi fosforescentni pod kožo.

Za gledalce pa še mini kviz: kakšno vlogo igra sin Tyrone Powerja? (ef)

Radijski prvenec dveh mladih

Pravljica, ki se obrača
tudi na odraslega človeka

V nedeljo ob pol enajstih je Radio Trst A predvajal radijsko igr, ki sta jo napisala Mauro Caselli in Dimitrij Gruden za natečaj za izvirne radijske igre v slovenščini. Delo je prejelo drugo nagrado v kategoriji iger za otroke in doraščajočo mladino.

»Pravljica — toda ne popolnoma« *je prvo tovrstno delo mladih avtorjev. Sad sodelovanja mladincev je terjal velik napor: smisel tega dela ni samo zgodnica, ki naj vsebuje neko moralno in naj bo namenjena izključno najmlajšim, temveč igra, ki se razvija na dveh nivojih. Prvi je seveda pravljica sama po sebi, druga je neke vrste pamslet, v katerem avtorja skušata predstaviti nekaj pogledov na realnost.*

Toda v čem tiči tisti del, ki naj bi bil namenjen občinstvu, ki ni najmlajše? Jedro, oziroma osnova sama je razprava o jezikoslovju: pravljica vsebuje jasne elemente o

sporu med otrokom in pridevniki (prebivalci nekega drugega sveta), kar simbolično ponazarja trenje med osnovno mislijo in pa besedo ali bolje zvokom, ki jo pismo ali ustno določa. Otrok ne dojame te resnice — ne gre prezreti, da je otrok le otrok in v pravljici nima imena. Skratka smo priča tragediji dvoumnosti.

Barthesovi nauki so nedvomno vplivali na pisca. Toda to ni še vse. Otrok — protagonist — osnovni pojem trpi, ker mu je občevarjenje težavno: v določenih trenutkih se nam zdi, da vidimo Antonionija dečka... Ob vsem tem ne smemo pozabiti na odnose med predstavniki obeh front: otrok je sam, a vse ostalo je na drugi strani. V to dogajanje se vključi strah pred množico, teorije Le Bona, Junga in Nietzscheja, kjer posameznika preplavi množica. Nevarnost (in bojazen), da postaneš del nje je jasen.

dgg/MC

Carrajeva spet na ekranu

S polno paro tečejo priprave na nov program »Dober večer, Raffaella«, ki ga bo Raffaella Carrà nudila gledalcem prve TV mreže RAI od 5. decembra dalje. Carrajeva bo tako na ekranih vsak četrtek ob 20.30 in to kar za tri najst tednov. Ni dvoma, da bo priljubljeni obraz tudi tokrat naletel na odobravanje, še posebej, če bo tako dobrohotno kazal celotno telesno silhueto (AGI)

radiotelevizija

italijanska televizija

Prvi kanal	14.35 Tandem — aktualnosti in nagradna tekmovanja
9.30 Televideo — poskusni program	16.00 Šola in vzgoja
10.30 La commediante veneziana	16.30 Kruh in marmelada
11.55 Vremenske razmere	17.30 Dnevnik 2 — Kratke vesti
12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti	17.35 Iz parlamenta
12.05 Pronto... chi gioca? — opoldanski program z Enrico Bonaccorti	17.40 Sereno variabile — tedenska oddaja o turizmu in prostem času
13.30 Dnevnik 1	18.30 Športne vesti
14.00 Pronto... chi gioca? —	18.40 Ceste v San Franciscu — TV film
14.15 Quark — znanstvena oddaja	19.45 Dnevnik 2 — Vesti
15.00 Kulturne aktualnosti Dnevnik 1	20.20 Športne vesti
15.30 »I figli del sol levante« — 5. nadaljevanje	20.30 Fanny e Alexander — film
16.25 XXVIII Zecchino d'oro — 1. del	Režija: Ingmar Bergman
16.55 Danes v parlamentu	21.50 Dnevnik 2 — Nocelj
17.00 Dnevnik 1 — Kratke vesti	22.00 Sindikalna tribuna
17.05 XXVIII Zecchino d'oro — 2. del	22.30 Miss Marple — po delu Agathe Christie
18.10 Programj pristopanja	23.35 Dnevnik 2 — Zadnje vesti
18.30 Parola mia — nagradno tekmovanje	23.45 Nočni kino: Un colpo da otto
19.35 Almanah - Vremenske razmere	Tretji kanal
20.00 Dnevnik 1	13.45 in 14.15 Šola in vzgoja
20.30 90 let kinematografije	14.45 Lanciano, poletje in glasba
Detective Harper: acqua alla gola — film	16.05 Šola in vzgoja
22.20 Il braccio violento della legge n. 2 — film	16.35 Una donna intorno al mondo — dokumentarec
00.10 Dnevnik 1 — Zadnje vesti, Danes v parlamentu in Vremenske razmere	16.55 Dadaumpa — variete
00.25 Šola in vzgoja	18.10 Glasbena oddaja
Drugi kanal	19.00 Dnevnik 3
11.55 Cordialmente	19.35 Po sledeh prednikov — tedenska oddaja o arheologiji
13.00 Dnevnik 2 — Ob 13. uri	20.05 Šola in vzgoja
13.30 Capitol — nagradno tekmovanje	20.30 I giorni del '36 — film
14.30 Dnevnik 2 — Kratke vesti	22.15 Febullus e il tricinio di Nerone
	22.45 Dnevnik 3
	23.20 Šest večerov z igralcem Angelom Muscom

jugoslovanska televizija

Ljubljana	15.00 Mož v črnem — film
8.45 in 10.35 TV v šoli	16.45 Risanke
17.35 Poročila	17.30 Soma — dokumentarna serija
17.40 Prigode skupine pet petelinčkov — TV nanizanka	18.00 Rdečelasa Zora — TV film
17.55 Sokoli — lutkovna serija	18.30 Pacific International Airport — TV film
18.25 Obzornik ljubljanskega območja	18.55 TV Novice
18.40 Misliiti ustvarjalno: Kaj je ustvarjalnost — izobraževalna oddaja	19.00 Odprta meja — informativna oddaja v slovenskem jeziku
19.10 Risanke	
19.26 Zrno do zrna	V današnji Odprti meji bodo na sporedu tudi naslednje vesti:
19.30 TV dnevnik I	TRST — Protesti študentov in odprtje akademskega leta
19.55 Vreme	TRST — Predstavitev zbirke poezij Gine Brazzodura
20.05 Nastanek človeške vrste: Majhen korak — dokumentarna serija	GORICA — Dela za avtoport
21.00 Ne prezrite	VIDEM — Picasso in računalnik
21.15 Pesem ptic trnovk — TV nadaljevanje	GORICA — Razstava prazgodovinskih predmetov
22.10 TV dnevnik II	19.30 TVD Stičiče
22.20 Zgodba Adele H. — film	19.50 Odprti prostor
Koper	20.30 TV nanizanka
14.15 TV Novice	22.20 TVD Vse danes — Napoved vremena
14.20 Sonce vzhaja na vzhodu — TV film	22.50 Tolpa rožnate podveze — film
14.45 Humoreske	

zasebne postaje

CANALE 5	17.50 Quella casa nella prateria —
9.50 General Hospital — TV nadaljevanje	18.50 Gioco delle coppie — nagradno tekmovanje
10.45 Facciamo un affare — nagradno tekmovanje	19.30 Happy Days — TV film
11.15 Tuttinfamiglia — nagradno tekmovanje	20.00 I Puffi — risanka
12.00 Bis — nagradno tekmovanje	20.15 Snorky — risanka
12.40 Il pranzo è servito	20.30 Atmosfera zero — film
13.30 Sentieri — TV nadaljevanje	22.45 I migliori: J. Alberto Schiaffino
14.30 La valle dei pini	23.15 Cannon — TV film
15.30 Una vita da vivere — TV nadaljevanje	00.15 Strike Force — TV film
16.30 Hazzard — TV film	TELEPADOVA
17.30 Doppio slalom — nagradno tekmovanje	14.00 Innamorarsi — TV film
18.00 Zero in condotta — TV film	15.00 Capriccio e passione
18.30 C'est la vie — nagradno tek.	16.00 I nuovi Rookies — TV film
19.00 I Jefferson — TV film	17.30 Il magico mondo di Gigi — risanka
19.30 Zig Zag — nagradno tek.	18.00 Transformer — risanka
20.30 Premiatissima — zabavnoglasbena oddaja	18.30 Il ritorno dell'uomo tigre — risanka
23.00 Premiere — filmske novosti	19.00 Anna dai capelli rossi — risanka
23.30 Qualcosa che vale — film	19.30 Carmin — TV film
RETEQUATTRO	20.30 La gorilla — film
9.40 Lucy show — TV film	22.40 Eurocalcio — športna rubrika
10.00 La ragazza del rodeo — film	23.45 Film
11.45 Magazine	1.00 I nuovi Rookies — TV film
12.15 Mammy fa per tutti — TV film	TRIVENETA
12.45 Alvin show — risanka	9.30 Dokumentarec
14.15 Destinì — TV novela	10.00 Imbroglioni si nasce — film
15.00 Piume e paillettes — TV novela	11.30 TV film
15.40 Si può entrare — film	12.00 Film
17.50 Lucy show — TV film	13.20 Horoskop
18.20 Ai confini della notte — TV film	13.30 Una causa importante — film
18.50 I Ryan — TV film	16.00 Filmski program
19.30 Febbre d'amore — TV nadalj.	16.30 TV film
20.30 Il Buon Paese — nagradno tek.	17.00 Affrontando la realtà — film
23.00 Alfred Hitchcock — TV film	18.30 Moto news
23.30 Dick Tracy — TV film	19.00 Govorimo o ribolovu
24.00 Agente speciale — TV film	20.00 Filmski program
1.00 Agenzia UNCLE — TV film	20.30 Violenza porta violenza — film
ITALIA 1	22.00 Drazba
9.00 Quella casa nella prateria — TV film	1.00 Horoskop
9.50 Fantasilandia — TV film	1.10 Film
10.40 Operazione ladro — TV film	TELEFRIULI
11.45 Quincy — TV film	14.30 Povera Clara — TV novela
12.40 La donna bionica — TV film	15.30 Lamù — risanka
13.30 Help — nagradno tekmovanje	17.00 Love American Style — TV film
14.15 Dee Jay Television	17.30 Povera Clara — TV film
15.00 Chips — TV film	18.30 Zelena dežela — dokumentarec
16.00 Bim Bum Bam — otroška oddaja	19.00 TV dnevnik
	19.30 Andrea Celeste — TV novela
	20.30 Classe mista — variete
	22.15 TV dnevnik
	22.45 Nice price

radio

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20-8.00 Dobro jutro po naše - Koledarček; 7.40 Pravljica - Narodnozabavna glasba; 8.10 Almanah: Na goriškem valu (ponovitev); 8.40 - 10.00 Glasbeni mozaik: Slovenska popevka - Lahka glasba; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Pisani listi - Poljudno čtivo - Sestanek ob 12.00 - Lahka glasba; 13.20 Naša pesem 1984: Komorni moški zbor iz Celja, nato: Glasbena priloga; 14.10 Čas in prostor: Povejmo v živo; 15.00 Mladinski pas: Iz filmskega sveta; 16.00 Zbornik: Iz zakladnice pripovedništva, nato: Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbena priloga.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.00, 6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme - prometni servis; 6.45 Cestne informacije; 7.20 Tržnice; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 15.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor...; 17.40 Glasbeni prispevek; 18.00 Zaključek programov.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.30 Koledarček; 7.00 Dober dan; 8.00 Prirčno vaši; 9.15 Glasba; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Pesem tedna; 10.35 Vstop prost; 11.00 Glasba; 11.30 Na prvi strani — pregled tiska; 12.00 Glasba po željah; 15.00 Kultura in umetnost; 15.45 Glasba; 16.00 Radijski oder; 16.15 Glasba; 17.45 Glasba; 18.10 Evergreen; 18.45 Country music; 20.00 - 6.00 Nočni program.

RADIO 1

6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.05 Glasbena matineja; 9.00 Glasbeno - govorni program; 10.30 Pesmi skozi čas; 11.10 Prijatelj moj...; 11.30 Radijska nadaljevanke; 12.03 Ul. Asiago Tenda; 13.30 Poštna kočija; 13.30 Master - glasba dan za dnem; 15.03 Politično - parlamentarni tednik; 16.00 Popoldanski program; 17.30 Jazz glasba; 18.00 Objektiv Evropa; 18.30 Večerna glasba; 19.30 Na naših trgih; 19.35 Audiobox Lucus; 20.00 Glasba; 20.30 Zeld, izgubljena generacija; 21.03 Simfonična sezona 85-86; 22.49 Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski klic; 23.28 Zaključek programov.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 8.00 Politična tribuna; 8.10 Šola in vzgoja; 8.15 Radio 2 predstavlja; 8.45 Matilde - radijska nadaljevanke; 9.10 Radijska priredba; 10.30 Radio 2 3131; 12.45 Nagradno tekmovanje; 15.00 Popoldanski program; 16.25 XXVIII Zecchino d'oro - pevska revija; 18.00 Popoldanski program; 18.32 in 19.57 Glasbene ure; 21.00 Jazz glasba; 21.30 Radio 1 3131; 22.20 Parlamentarna panorama; 23.28 Zaključek programov.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.20 Sprehod po tržnici; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo, Pesniki in pisatelji o domovini; 8.35 Glasbena pravljica; 8.45 Naši umetniki; mladim poslušalcem; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate... Variacije za klavir W.A. Mozarta; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Vedri zvoki; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Iz glasbene tradicije; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 »Glasba na vodi« *- odlomki iz suite Georga Friedricha Haendla; 14.30 Človek in zdravje; 14.40 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak želja in EP; 17.00 Studio ob 17.00, glasba; 18.00 Vsa zemlja bo z namj zapela...; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Pojemo in godemo; 20.00 To imamo radi; 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih, glasba; 22.05 Našim po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.15 Iz naših sporedov; 22.30 Iz glasbene skrinje; 22.50 Literarni nočno; 23.05 Nordring rendez vous - Norveška; 00.05-4.30 Nočni program.*

Pričakujejo prihod ministra Andreottija

Prve naprave avtoporta pri Štandrežu bodo svečano otvorili v decembru

Najbrž v decembru bodo svečano otvorili prvi del goriskega avtoporta pri Štandrežu tik za obmejnimi postajališčem. Tam kjer so še do nedavnega bili rodovitni vrtovi štandreških kmetov so sedaj zgrajene velike hale, okrog njih pa je veliko asfaltirane prostora, vse naokrog pa večja mreža vstopnih in izstopnih cest. Avtoport bo neposredno povezan tako z avtocesto kot tudi z goriskim cestnim omrežjem in tudi z obmejnimi postajališčem.

Dela prve tranše so končana. Z njimi so pričeli lani v začetku maja. Zgradili so osrednje naprave avtoporta, ki bodo služila tudi tistim napravam, ki jih bodo zgradili kasneje. Zgrajena je tudi prva večja hala za skladiščenje blaga, katere prostori so že oddani raznim podjetjem. Nameravajo zgraditi še tri podobne velike hale. Doslej so za opravljena dela

porabili nad šestnajst milijard lir (precej več od prvotno predvidene). Na pomlad pa naj bi pričeli z drugo tranšo del za katero nameravajo porabiti, upoštevajoč sedanje cene, dvajset milijard lir.

Na otvoritev so iz goriskega županstva povabili zunanjega ministra Andreottija. Pričakujejo njegov pristanek in tudi da sam, upoštevajoč svoje mednarodne obveznosti, določi datum na katerega lahko pride v Gorico. Prisotnost zunanjega ministra bi odprtju te obmejne naprave dala brez dvoma velik pomen, skoro takega kakršnega smo zabeležili v Gorici pred nekaj leti ko sta obmejno postajališče otvorila zunanja ministra Italije in Jugoslavije.

V avtoportu bodo prostori za skladiščenje blaga. Seveda gre za blago, ki se prevaža po cesti iz ene dr-

žave v drugo. Za sedaj ni izgledov, da bi v avtoportu speljali tudi železniški tir, kot so prvotno predvideli. Zgradili naj bi tudi večjo delavnico za popraviljanje kamionov. Svočas so se Madžari ogrevali, da bi dobili v najem en velik paviljon. Ta naj bi služil za skladiščenje njihovega blaga, ki ga izvažajo v Zahodno Evropo in tudi za popravilo številnih tovornjakov, ki vozijo po zahodnoevropskih cestah. Morda se bodo za stvar konkretnije pozanimali potem ko bodo ugotovili, da so bile prve naprave že zgrajene.

Avtoport prihaja v poštev tudi iz drugega zornega kota. Precej je v zadnjem času govor, da bi vzdolž italijansko - jugoslovanske meje zgradili nekaj skupnih carinskih in industrijskih con. Tudi v sedanji razpravi o podaljšanju goriske proste cone prihajajo na dan s takimi ide-

jami. Morda bodo velike prostornine teh naprav pri Gorici prišle v poštev in tako bo marsikomu v Gorici dana možnost zaposlitve. To pa je še najbolj pomembno v trenutku ko pri nas primanjkuje dela, še zlasti za zaposlitev mladih.

Tako v Gorici kot v Novi Gorici pa se dobro zavedajo da vse investicije vložene v tako velike obmejne naprave, tako na italijanski kot na jugoslovanski strani, ne bodo imele zaželenega učinka če ne bodo zgrajene vse prometne infrastrukture, ki so zelo potrebne in ki so, vrh vsega, vsebovane tudi v mednarodnih sporazumih.

Sicer pa, kar se tiče goriskega obmejnega postajališča lahko povemo to, da je bil promet tovornjakov v prvih desetih mesecih letošnjega leta večji kot kdajkoli prej v enakem časovnem obdobju.

Lep koncert bivše gojenke Glasbene matice

Z radovednostjo smo se prejšnji četrtek napotili v Kulturni dom, kjer se je odvijal koncert pianistke Silvie Zazzaro. To je bil namreč njen prvi samostojni nastop pred širšo gorisko publiko; poznali smo jo kot gojenko, toda tokrat smo jo spoznali v vlogi profesionalnega izvajalca. Predstavila se nam je z bogatim programom. Mladi pianist, ki se predstavi s tako znano in zahtevno sonato kot je Beethovnova Appassionata že s tem izpriča doseženo zrelost. Silvia Zazzaro je tako pokazala, da obvlada velike glasbene oblike, čeprav smo v prvem stavku občutili določeno napetost. Tu pa tam bi si pričakovali več zvoka posebno v virtuosističnih momentih. Prijetno smo bili presenečeni v drugem stavku, ko je klavir zapel s polnim zvokom; tu je pianistka dokazala, da je dobro razumela dialektiko variacije. Dosegla je potrebno duševno sprostitost, ki se je v tretjem stavku izrazila v bleščeči igri.

Sledila je Lisztova skladba Les jeux d'eau à la Villa d'Este. To je prijetna skladba z opisnimi momentimi, ki izraža Lisztov ekspresivni značaj; izvajalec mora spretno zajeti tipke in paziti na zvok, saj skladba večkrat pride iz napetosti v prijetno mehko. Pianistka se je lahko izkazala s tehnično dovršenostjo in spretnostjo v podajanju Lisztovega stila in še posebno v iskanju prave tonske barve. Zadnja skladba na sporedu je bil Schumannov Carnaval. Izvajalka je zaokroženo povezovala kratke skice, ki se po zrcalu stalno spreminjajo (Pierrot, Arlequin itd.). Učinkovito je interpretirala dva značaja (Florestana ki predstavlja strastnost in Eusebiosa, ki ponazarja premišljanje in tiho odkrivanje notranjega duševnega sveta), ki sta si nekje v nasprotju, drugje pa se prepletata, pri tem pa poudarila občutek celovitosti. Zazzaro je ubralo podala tudi zmagoslavno koračnico, ki zaključuje zelo zahtevno skladbo. Za dodatek je Silvia Zazzaro zaigrala navdušeni publiko Skrbabinovo Etudo. (HP - MP)

Za 13 odstotkov večji promet v Tržiču

Nad milijon in pol ton blaga so pretovorili v tržiškem pristanišču Portorož v prvih desetih mesecih letošnjega leta. Gre za 13-odstotno povečanje v primerjavi s istim razdobjem v lanskem letu, kljub delnemu zastoju prometa v poletnih mesecih. To so povedali upravitelji tržiškega pristanišča, ki si nadejajo, da se bo ta trend nadaljeval tudi v novembru in decembru. Tako bi letos zabeležili svojstven rekord in s tem tudi upravičili velike naložbe v modernizacijo in povečanje pristaniških naprav v Tržiču.

prispevki

Ob zlati poroki Jelke in Karlota Fajta daruje sestra Mara 30 tisoč lir za Športno društvo Sovodnje in 30 tisoč lir za skavte.

Ob priliki zlate poroke staršev Petra in Milke Tomšič daruje sin Srečko z družino 100.000 lir za Društvo krvodajalcev v Sovodnjah.

Za goriški Zeleni križ so prispevali: Irma Simoni 10.000 lir, Adriana in Lucia Clari 50.000, Lucio Badin 20.000, NN 50.000, Maria De Marchi 20.000, družine Bombi, Bunschweiler, Cazzola, Ferrari, Krainer, Pagnutti in Soranzo 160.000, uslužbenci SIP 65.000, Bruno Miani 50.000, Bruno Cavalcoli 50.000 lir, družina Ulian 200.000, družini Morassi in Secchiari 60.000, gospa Franzot 50.000, Adelma De Savorgnan 50.000, družine Montagna, Coronini, Grusovin, Alia, Salelli, Boltar in Pinausi 50.000, Eleonora Mezzorana 30.000, Bruna in Giorgio Marega 50 tisoč, Alceo in Anna Magris 20.000, družine Boschini, Maccacchini, Naida, Mezzorana, De Marco, Blazzica, Poberai in Bandelli 80.000 lir.

kino

Gorica

VITTORIA 17.30—22.00 »Le delizie pornografiche«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO 18.00—22.00 »L'occhio del gatto«.
VERDI 16.30—22.00 »Passaggio in India«.

Tržič

EXCELSIOR 16.00—22.00 »Splash: una sirena a Manhattan«.
COMUNALE 18.00—22.00 »Maccheroni«.

Nova Gorica

SOČA 18.00 in 20.00 »Zmaj Bruce Lee«.
SVOBODA 19.30 »Hundra« ob 22.00 »Seks v visoki družbi«.
DESKLE 19.30 »Strela v puščavi«.

Občina Sovodnje obsoja podžiganje narodnostne mržnje

»Občinski svet v Sovodnjah soglasno zavrača vsakršen poskus provokacije in podžiganja narodnostne mržnje z oživljanjem, oziroma enostranskim prikazovanjem tragičnih dogodkov iz preteklosti, vsak poskus ustvarjanja napetosti in vabi vse demokratično čuteče občane k medsebojnemu spoštovanju in sožitju«. Tako se glasi najpomembnejši del resolucije, ki so jo soglasno odobrili na zadnji seji občinskega sveta, po daljši razpravi; o oživljanju šovinističnih in nacionalističnih sil, ki so svojo gonjo pričele neposredno pred 10. obletnico podpisa sporazuma v Osimu, očitno z namenom, da z vnašanjem nemira in zaostrovanjem ozračja preprečijo ali vsaj vplivajo na nadaljnjo zakasnitev glede izglasovanja zaščitnega zakona za slovensko narodnostno skupnost.

Predlog resolucije je izdelal občinski odbor. Naj omenimo še, da je v dokumentu posebej omenjeno, da prav velike zamude pri pripravi zakona za globalno varstvo slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, ustvarjajo manevrski prostor nazadnjaškim silam. »Občinski svet zato opozarja na nujnost čimprejše odobritve takega za-

kona, ob upoštevanju predlogov in zahtev, ki jih postavja slovenska narodnostna skupnost«.

Aretacija mladeniča zaradi pretepa

Na goriskem sodišču so včeraj zvečer po hitrem postopku, sodili 20-letnemu Massimilianu Speranzi iz Ulice Garzarolli 40, ki so ga agenti letedečega oddelka goriske kvesture aretirali v noči od srede na četrtek.

Iz podatkov kvesture smo izvedeli, da je Speranza brez vsakega posebnega razloga s pestjo večkrat udaril 32-letnega Micheleja Giannattasia, iz Ulice Bombi 6, ki ga je srečal na cesti. Giannattasio se je zatekel v bolnišnico, kjer se bo moral zaradi udarcev po obrazu zdraviti 30 dni.

Zaradi pozne ure, ko je sodišče obravnavalo zadevo, nam ni znano, kakšna je kazen.

● **Jutri, v soboto**, ob 18.30 bodo v goriskem avditoriju odprli razstavo slik članov goriskega fotografskega krožka.

Za prosto cono in paket

V ponedeljek v Rimu pri Amatu sestanek goriskih predstavnikov

Šele v ponedeljek, 25. novembra, popoldne se bodo pokrajinski predsednik Cumpeta, goriški župan Scarano ter posoški parlamentarci sestali s podtajnikom pri predsedstvu vlade Amatom. Do sestanka, ki je bil napovedan v sredo, ni prišlo, pa čeprav so bili goriški zastopniki že v Rimu. Kot sta povedala Cumpeta in Scarano novinarjem, ni šlo za hoteno odložitve sestanka. Morali so ga odložiti, kajti podtajnik Amato je bil zaposlen zaradi nepričakovanega Craxijevega odhoda na sestanek NATO v Bruselj. Ameriški predsednik Reagan je namreč po sestanku s sovjetskimi partijskim voditeljem Gorbačovom v Ženevi hotel hitro obvestiti voditelje zaveznških držav o poteku pogovorov. Zaradi tega Amatu ni bilo moč sprejeti goriske delegacije.

Cumpeta ter Scarano so skupno s parlamentarci zahtevali sestanek s podtajnikom Amatom v zvezi z vprašanji, ki približe zanimajo goriško problematiko. Najprej podaljšanje zakona o prosti coni. Če ne bo pravočasno izglasovan novi zakon, naj bi vsaj za leto dni podaljšali sedanjega.

Seveda v pričakovanju, da pride do poglobljene razprave o novem zakonu. Poleg tega pa so Goričani hoteli od Amata doseči tudi zagotovila, da bi bile v paketu Altissimo ovrednotene goriske zahteve za gospodarski razvoj naših krajev vsaj v enaki meri kot za sosednji Trst.

V zvezi s tem bi lahko dodali (o tem bomo sicer lahko več brali v dopisu iz Rima), da ožji odbor za preučitev paketa Altissimo za Trst in Gorico dejansko zaključuje s preučevanjem vsebine tega zakona. V Gorici naj bi odprli podružnico tržaške univerze. Tu naj bi odprti fakulteto za administrativne in diplomatske vede. S tem bi bila uresničena večletna želja goriskih upravnih krogov, da se v našem mestu odpre univerzitetna šola. Svoj čas so že potekali pogovori tako s tržaško kot z videmsko univerzo. Govor je bil o možnostih za odprtje kake fakultete, sedaj se zdi, da se bo to uresničilo.

Vsekakor pa si od napovedanega sestanka v ponedeljek pri podtajniku predsedstva vlade Amatu v Gorici marsikaj obetamo.

Zaskrbljenost mešane zbornice

Težave za goriško trgovino v menjavi z Jugoslavijo

Goriški zunanjetrgovinski operaterji so zelo zaskrbljeni zaradi najnovejših jugoslovanskih ukrepov, ki jih je sprejela zvezna vlada v Beogradu, v zvezi z omejitvami trgovinske izmenjave na obmejnem območju. O stvari je bil govor na sestanku vodilnega organa goriske delegacije italijansko - jugoslovanske mešane trgovinske zbornice, ki ga je vodil predsednik Hadrijan Corsi. Omejitve veljajo v času od 1. oktobra do 31. decembra letos. Drastično je bila zmanjšana možnost, da jugoslovanska trgovska podjetja, ki delajo v sklopu goriskega ter tržaškega obmejnega sporazuma, uvozijo blago iz Italije. Prej so ta podjetja lahko razpolagala s 73 odst. denarja prejetega za blago, ki so ga ta podjetja izvozila v sosednje italijansko območje. Sedaj se je ta odstotek zmanjšal na 49, torej za dobro tretjino. Zvezna vlada si je tako prilastila pravico, da razpolaga z 51 odst. pridobljenih deviz (prej je razpolagala le s 27%) in tako nabavi tako imenovano strateško blago, kot so energtika in bazični izdelki, potrebni za jugoslovansko gospodarstvo. Obstaja bojazen, je še dejal na tem sestanku Corsi, da bi se ta odstotek povečal za nadaljnjih 7 odstotkov za kritje po-

treb posameznih jugoslovanskih republik.

V goriški delegaciji mešane zbornice so mnenja, da ti ukrepi jugoslovanske zvezne vlade kršijo dogovore o obmejnem sodelovanju pri nas in tudi tisti del osimskih sporazumov, kjer je govor o gospodarski kooperaciji. Goriški uvozno - izvozni trgovini so zelo škodljivi, kajti doslej je skrbela kot posrednik v menjavi med jugoslovanskimi in italijanskimi gospodarstvom. V nevarnosti je tudi razpoložljivost avtonomnih računov za Trst in Gorico, kjer je na razpolago približno 50 milijard lir. Vodstvo goriske delegacije mešane italijansko - jugoslovanske trgovinske zbornice je zaradi tega že zahtevalo nujen sestanek z italijanskim ministrom za zunanjo trgovino Caprio ter z odgovornimi pri gospodarskih zbornicah Slovenije ter Hrvaške. Stvar ne prizadene samo Gorice, marveč tudi Trst, je rečeno v tiskovnem poročilu goriske trgovinske zbornice.

Istočasno pa vabijo vse zunanjetrgovinske operaterje, da se včlanijo v goriško delegacijo mešane zbornice. Pojasnila dajejo v goriški trgovinski zbornici v Ulici Crispi.

razna obvestila

Slovensko planinsko društvo Gorica priredi v nedeljo, 24. novembra, izlet - pohod v Ravnico nad Kromberkom; povratek po Napoleonski cesti nad Lijakom. Zbirno mesto: pred Goriskim muzejem v gradu Kromberk odhod ob 9. uri. Zmerne hoje je za dve in pol do tri ure. Možnost ogleda muzejskih zbirk, zlasti pa razstave »Čipkarstvo na Slovenskem«. Hrana iz nahrbtnika. V primeru slabega vremena izleta ne bo.

SPDG obvešča, da bo jutri, v soboto, 23. t.m. od 15. do 17. ure na sedežu v Ulici Malta 2 sejem rabljene smučarske opreme.

Športno društvo Sovodnje organizira ob priložnosti jutrišnjega odbojarskega srečanja Sovodnje - Central-spedit ekipe izlet v Fontanafreddo. Vpisovanje sprejemajo Davorin Pelicon, Marjam Tomšič in Zlatko Vižintin. Odhod avtobusa ob 17.15 izpred občinske telovadnice.

čestitke

Vsem 25-letnikom iz Štandreža, ki skupno praznujejo 60-letnico iskreno čestita Vida iz Ljubljane.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Pontoni e Bassi, Raštel 52. tel. 83349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Rismondo, Ulica E. Toti 52, tel. 72701.

AZIENDA SPECIALE FIERE DELLA C.C.I.A.A. - GORIZIA
POSEBNA USTANOVA PRI TRGOVINSKI ZBORNICI - GORICA

Sejmišče Espomego

6.-10. december

● KMETIJSKI IN VINARSKI STROJI
● VINOGRADNIŠTVO ● KLETARSTVO
● PAKIRANJE ● SERVIS IN NAPRAVE
ZA KMETIJSTVO ● GOZDARSTVO ● TOPLE
GREDE ● VINA IN TIPIČNI PROIZVODI

INFORMACIJE - VPISNINA
TAJUNIŠTVO BIWU - Korzo Italia 161
34170 GORICA - Tel.: (0481) 87466

Drugi abonmajski koncert GM

Uspel večer baročne glasbe v okolju stolnice sv. Justa

Drugi abonmajski koncert Glasbene matice Trst sedmega novembra v stolnici sv. Justa v Trstu je bil za številne ljubitelje baročne muzike veliko in zanimivo glasbeno doživetje. Poznana slovenska glasbena umetnika Hubert Bergant - orgle in Anton Grčar - trobenta sta z veliko mero glasbenega okusa in občutkom za arhitektoniko baročnih glasbenih oblik izvedla dela čeških, angleških, italijanskih in nemških skladateljev 17. in 18. stoletja. Zato je bil koncert kljub stilni usmerjenosti zanimiv in poučen. Poslušalce je nehote silil v primerjanje izraznih moči posameznih skladateljev, ki so ustvarjali v glasbeno bogatem stilnem obdobju.

Uvodna skladba glasbenega večera TOCCATA in FUGA v C-duru češkega organista J. Segerja (1716-1782) in KONCERT glasbenega teoretika ter organista J.G. Waltherja (1684-1748) sta izvenela kot blede senca Bachove orgelske glasbe in njegovih sijajnih glasbenih zamisli. Bach je obvladal vsa orgelska sredstva, ki delujejo na poslušalce: učinkite dolgi, držanih not, ki jih spremljajo razraščajoče se hitre pasaje; učinkite zaporedja velikih, močnih akordov, poveanih z zadržki; nasprotje med hitrimi notami in počasnim, veličastnim korakom pedala in harmonij. Znal je uskladiti čiste melodije s pasajami zapletenega ritmičnega kontrapunkta in vedel je, kakšen čar je v dovršeni obdelavi nekaj istočasnih melodij

— zlasti kadar prihajajo poudarki v različnih trenutkih pri različnih glasovih. Skladbe je oblikoval tako, da vsi našteti in mnogi drugi, pristihi orgelski učinki, napravijo na poslušalce najmočnejši vtis.

Na koncertu smo slišali njegovo PARTITO v G-duru BWV 771. Bachovi orgelski glasbi se je nekoliko približal B. M. Črnohorsky (1684-1742) v FUGI v a-molu. (Za rojake je bil Črnohorsky »češki Bach«).

Skladbe za orgle in trobento: H. Purcell - TRUMPET VOLUNTARY,

T. Albinoni - CONCERTO SAINT-MARC, A. Corelli - SONATA v e-nj lu in G. F. Händel - SONATA v F-duru so na koncertu izvenele slavnostno in posvetno občuteno. Ostri in jasni toni trobente se je zvil v mogočno gmotno orgelskega zvoka.

Številna italijanska in slovenska publika, ki je napolnila stolnico sv. Justa je doživela umetniško poln glasbeni večer in izvajalca nagradila z burnim aplavzom.

MIRKO SLOSAR

Krstna uprizoritev Fritzove drame

Mirakel o sveti Neži ali erotika na pohodu

V Drami SNG Maribor je bila krstna uprizoritev Mirakla o sveti Neži Ervina Fritza, drame, ki se v duhovnih verzih in narejeno učenjaški prozi večje poigrava z nastajanjem in razkrojem ideologij ter njihovimi žrtvami. Pri tako zaokroženem, idejno bogatem in duhovitem tekstu se zdi nenavadno, da je na profesionalnem odru doživel prvo uprizoritev šele ossem let po izidu knjige.

Propadanje rimskega cesarstva za časa cesarja Dioklecijana in ustoličenje mladega krščanstva, ki prehaja v institucijo in ideologijo z vsemi njenimi značilnostmi, izprijan na način srednjeveške igre, dajeta namreč tako kot zgodovinski vzorec kot prikaz prepada med interesi družbe in posameznika raznovrstne možnosti za uspešno odsko postavitev. Okvir dogajanja, pripoved kateheta iz 19. stoletja, pa omogoča distanco in fotografsko natančen vpogled v nagibe in težnje nasprotujočih si polov, ki omogočajo dramo.

Krščanstvo je na eni strani živa sila, nastala na razpadu poganstva sveta, na drugi pa jo ugledamo kot odmirajoč organizem, ki se z vsemi sredstvi bori za svoj obstoj, tako da brez usmiljenja načne tudi lastno tkivo. Bojno polje sta erotika in seksualnost. Antični vzorci so se izživelj in razkrojili in tu je našlo prostor krščanstvo z zahtevo po popolni vzdržnosti in poklanjanjem telesa na oltar boga. Svoboda človeka je samo navi-

dezna, kajti edina resnica je v bogu, ta pa navezuje nase tako, da kaznuje neverne.

Ansambel mariborske Drame je pod režijskim vodstvom Aleša Jana ustvaril celovit delo, iz zasnov srednjeveške igre je zasnoval sproščeno in duhovito glasbeno satiro. Vešče izpeljana odrska iluzija se je v navzkrižnem ognju različnih silnic razkrajala in spet vzpostavljala svoje temelje, za vse komponente igre je ostajalo dovolj manevrskega prostora. Igralci so jih izpolnjevali z bolj ali manj srečno roko, dosledno pa sta izražala vse njene prvine in oblikovala celovite osebnosti predvsem gosta Volodja Peer kot katehet in Janez Škof kot namestnikov sin Prokop. Odlično je obvladal vse registre svoje vloge, od mladeniške razigranosti, neobremenjene strasti do končnega pokornišva in evnušta.

Sveto Nežo, gorečo devico, svetniško do absurdnosti, ki dopusti vdor v svojo deviškost, misleč da jo daje

Razstavna dejavnost v Piranu

V mestni galeriji Piran bodo v nedeljo, 24. novembra odprli arhitekturno razstavo z naslovom »Identiteta v arhitekturi« ob mednarodnem seminarju, ki bo v hotela Palace v Portorožu danes, jutri in v nedeljo. V Pečaričevi galeriji v Piranu je odprta stalna zbirka Pečaričevih del.

V galeriji Meduza v Kopru bo do 25. novembra odprta razstava kiparskih del Josipa Diminiča iz Labina. 26. novembra pa bodo odprli razstavo slikarskih del Darje Prelec.

V galeriji Loža v Kopru bo odprta razstava slikarskih del Pavleta Učakarja in Andreja Trobentarja od 22. 11. dalje

samemu Kristusu, je odigrala Irena Varga, hetero Lavinjo, zapeljivo razuzdanko, Minu Kjuder, suverena in sproščena je bila igra Alenke Pintarič s songi na glasbo Janija Goloba. Nastopili so tudi drugi člani Drame SNG Maribor, med njimi Marjan Bačko in Janez Klasinc. Sceno, srednjeveško gledališče na vozu, je oblikoval Sveta Jovanovič, kostume pa Alenka Bartl.

H. GRANDOVEC

Od danes v Mali dvorani gledališča Verdi (ob 18.30)

Prvi koncert v okviru raziskave o glasbi v F-JK

Odborništvu za kulturo na tržaški pokrajini je v sodelovanju z deželnim sedežem RAI in Mestnim pevskim zborom dal pobudo za raziskavo o glasbi v deželi Furlaniji - Julijski krajinji do srede tega stoletja in izvedbo na javnih koncertih najznačilnejših skladb. Že od začetka se je zdelo preobširno preučiti vse zvrsti glasbe na tako širokem področju. Zato so po premisleku in odsvetovanjih sklenili omejiti raziskavo na samo vokalno glasbo in jo geografsko zožiti na tržaško ozemlje.

Štirje koncerti, ki bodo sklenili prvo obdobje raziskav, bodo prikazali skladbe, ki še niso bile izvedene v Trstu in skladbe, ki so bile predelane in prirejene. Raziskavo so izvedli strokovnjaki Giuseppe Radole, vodja Mestnega pevskega zbora, ter Janko Ban, Nadja Kralj in Janko Sluga, uredniki glasbenih sporedov na tržaškem radiu.

Slišali bomo skladbe v latinščini, ki so jih peli nekoč v stolnici sv. Justa v Trstu in so uživale velik sloves ter lahko in sproščene posvetne skladbe, ki so se izvajale v bogatih saloni tržaškega meščanstva in spominjajo na podobne skladbe živahne in svetovljanske habsburške metropole. Te odražajo poseben položaj mesta, pristanišča obsežnega zaledja, ki obsega dežele, ki jih danes družijo pod skupnim naslovom Mitteleuropa, s katerimi je bil Trst povezan v njegovih najsrečnejših obdobjih. Sem sodijo samospevi, ki sta jih na nemško besedilo pisala Ricci in Bussoni, ki je v našem mestu ostal le nekaj let.

Dokaj številni so slovenski skladatelji, vključeni v zborovskem in samospevnem sporedu. Mnogo teh se je rodilo v Trstu, od katerih jih je malo ostalo v svojem rojstnem mestu, večina se je prej ali slej izselila, kakor Kogoj, Pahor, Švara, Mirk in drugi. Drugi so prišli v naše mesto od zunaj in so tu ostali in razvijali svojo umetniško dejavnost. Skoraj vsi so bili tudi zborovodje in nekateri organisti.

V resnici je slovensko kulturo v drugi polovici prejšnjega stoletja in v prvih desetletjih tega predstavljala v glavnem zborovska in le delno gledališka dejavnost. Politični razlog je za hitri razvoj slovenske kulture treba iskati v pomladi narodov leta 1848, ko so se slovanski narodi začeli osveščati in so pod vplivom romantičnega mišljenja začeli preu-

čevati svojo preteklost, da bi spoznali svojo duhovno podobo in svoje poslanstvo. Nastala so društva, nastali so krožki, ustanovljene so bile čitalnice, kot kulturna središča, kjer se je razvijala slovenska kultura, ki se je izražala v zborih, solistih, gledaliških predstavah, recitacijah in govorih. Ena prvih čitalnic je bila ustanovljena prav v Trstu (1860) in njen tajnik je bil pisatelj Fran Levstik. Domoljubno in romantično vzdušje, ki se je počasi odpiralo tudi družbeni problematiki, je duhovni humus, iz katerega so pognale stvaritve, ki so na sporedu omenjenih koncertov in so bile predmet raziskave.

Treba je poudariti kulturni pomen in novost te raziskave, predvsem v

DANAŠNJI SPORED

NASTOPAJO:

Tržaški oktet (umetniški vodja Janko Ban) s skladbami Vogriča, Volariča, Hajdriha, Adamiča in Mirka.

Mladinski zbor Glasbene matice iz Trsta (vodi Stojan Kuret) s Pahorjevimi, Grbčevimi, Venturinjevimi in Kogojevimi skladbami.

Mešani zbor Obala iz Kopra (vodi Mirko Slosar) z Adamičevimi, Kogojevimi in Pahorjevimi skladbami.

tem letu, ki je posvečeno prav glasbi. Pobuda bi morala, po nadaljnjih raziskavah, drugih glasbenih zvrsti

in v ostalih deželnih pokrajinah dati, kolikor je mogoče popoln prikaz glasbe v naši deželi.

O izvoru imena Padriče (1985) - Podreychan (1327)

Letos v juniju so se v Padričah odvijale slovesnosti povezane s praznovanjem »400-letnice nastanka vasi«. Leta 1585 je namreč prvič omenjen v zgodovinskih virih tisti Tomaž Grgič z vzdevkom Padričar, ki ga tako zgodovinarji kot domačini imajo za ustanovitelja današnjih Padrič. V Primorskem dnevniku z dne 14.6.1985 je kronist, ki je najavljaj praznovanja v Padričah izrazil mnenje, da bi lahko ta obletnica odprla razpravo med

zgodovinarji glede datuma nastanka te kraške vasi. Kronist je namreč pravilno ugotavljal, »da je težko natančno določiti datum nastanka neke vasi ali mesta.«

Osebo se bavim z arheološko topografijo tržaške okolice in naj mi tokrat jezikoslovci in zgodovinarji odpustijo, ker sem segel v njihov zelnik. Nisem namreč mogel zdržati pri nekaterih novih ugotovitvah, da spregovorim o izvoru imena te vasi.

Zasluga za to moje pisanje o Padričah gre prvenstveno prijatelju Fulviju Colombu, raziskovalcu tržaške srednjeveške zgodovine. Colombo je tako rekoč »doma« v enem izmed najvažnejših tržaških arhivov, ki hrani listine iz srednjeveške dobe. To je Diplomatski arhiv tržaške mestne knjižnice (Archivio diplomatico presso la Biblioteca Civica). Colombo namreč že več let ob službi in rednem študiju (dokončuje namreč študije srednjeve-

ške arheologije na tržaški univerzi) raziskuje v prostem času bogati Diplomatski arhiv. Tega raziskovalca že poznamo kot avtorja nekaterih strokovnih člankov o srednjeveški preteklosti našega mesta, sedaj pa pripravlja ponatis znanega Codice Diplomatico Istriano, ki ga je v prejšnjem stoletju objavljaj zgodovinar Pietro Kandler. Občasno me Colombo prijateljsko opozori na kak vir, ki je povezan s starejšo zgodovino tržaškega zaledja. Tako se je zgodilo tudi letos poleti, ko me je opozoril na vir datiran v leto 1327, ki obravnava nasilni dogodek (rop in uboj), ki se je dogodil in strata publica quae vadit versus Podreychan de subts Buisuce (na javni cesti, ki pelje proti Podreychan pod Bazovico).

Torej precej podroben opis kraja, ki je takoj pritegnil mojo pozornost, posebno ker ime Podreychan spominja na Padriče in tudi njegova lokacija v latinskem tekstu bi lahko odgovarjala širšemu območju, kjer stoji danes ta vas. Najprej nekaj besed o lokaciji kraja iz srednjeveškega teksta. Važen element, ki govori v prid lokacije za Podreychan na širšem območju današnjih Padrič je označitev kraja, kjer je prišlo do uboja (na cesti, ki pelje proti Podreychan pod Bazovico). Torej ne v Podreychan, ampak na cesti proti temu kraju, pod Bazovico. V tem slučaju mislim, da moramo upoštevati staro cesto, ki je na katastrskih mapah iz začetka prejšnjega stoletja označena kot cesta Bazovica - Opčine in ki se začne v odnosu na Trst (kjer je bila listina zapisana) točno pod Bazovico.

Zdaj pa preidemo končno k imenu Podreychan, ki ga nikakor ne moremo povezati, kot bi se marsikomu zdelo, s kako »pod reko«, saj bi si z največjo mero domišljije ne mogli zamisliti prisotnosti vodnega toka na gmajni okrog Bazovice.

Ugotovljeno je, da nam slovenska imena v tržaških srednjeveških virih večkrat skrivajo pri -ch- izvorni -č-. Krajevna imena z dezinenco na -an pa pri nas v virih iz 14. in delno 15. stoletja najčesteje predstavljajo genitiv prevoda iz slovensčine. Tako obliko srečamo za veliko število vasi tržaške okolice pisanih v tej dobi v srednjeveški latinščini (na primer de Trebechan, Godignan, Caslan, Xipuglan, Otoglan, Crepeglan itd.).

Tako lahko ugotavljamo, da bi lahko iskali za Podreychan v latinskem tekstu izvorno obliko v Podreči ali Podrečju.

Krajevno ime Podreča in Podrečje je razložil že Fran Ramovš leta 1936, ko je ugotavljal, »da se je vulg. rom. patriarca za lat. patriarca v slovensčini prevzelo kot podreka (drugi r- je bil po desimilaciji zatrt).« Dokaz, da ime podreka označuje oglejskega patriarha obstaja v Istarskem razvodu, to je obsežni razmejivni listini o goriških, oglejskih in beneških posestvih v Istri v poznem srednjem veku. V tem tekstu se v hrvaški verziji oglejski patriarh večkrat omenja kot podreka. Na Slovenskem poznamo dve vasi, Podrečo na Sorškem polju in Podrečje pri Domžalah, ki kažeta na lastnino oglejskega patriarha na teh območjih. Ti dve vasi se v srednjeveških virih omenjata tudi kot patriarhovi vasi.

Na številna vprašanja poveznana z odkritjem listine, o kateri je govoril v tem članku, sem poskusil odgovoriti s sestavkom, ki bo izšel v letošnji številki Jadranskega koledarja.

Naj bo torej to pisanje uvod objavi v Jadranskem koledarju in razpravi o nastanku te kraške vasi, v imenu katere se jasno zrcali oglejski patriarh.

STANKO FLEGO

DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN

SLOVENIJALES

Inter odslovil Castagnerja

MILAN — Le tri dni pred velikim prvenstvenim derbijem v Milanu proti vodilnemu Juventusju je Interjevo vodstvo, ali bolje predsednik Pellegrini, odslovilo svojega trenerja Ilaria Castagnerja. Vodstvo ekipe pa so poverili trenerju mladinskih moštev Mariu Corsu.

Že pred nekaj dnevi je predsednik Pellegrini namignil predstavnikom Interjevih klubov, da je Castagner izgubil zaupanje nekaterih nogometašev. Po večeršnjem treningu na San Siru se je skušal predsednik sam prepričati, kakšno je razpoloženje med igralci pred zelo pomembnim srečanjem proti Juventusju. Ko je ugotovil, da marsikateri nogometaš ne zaupa več svojemu trenerju, je odločil, da se takoj pomeni s Castagnerjem. Po tem pogovoru pa je Pellegrini sklenil, da odslovi trenerja.

Sinoči je Interjev predsednik izjavil, da bodo odstavili tudi glavnega direktorja Franca Dal Cina, katerega ne bodo obnovili pogodbe.

Košarka: kvalifikacije za SP Turki trd oreh za »azzurre«

Turčija — Italija 56:69 (26:32)

ITALIJA: Gilardi 2, Polesello 9, Brunamonti 6, Villalta 8, Magnifico 8, Riva 6, Vecchiato 13, Marzorati 4, Sacchetti 13, Tonut.

SODNIKA: Wirownick (Izrael) in Grbac (Jugoslavija). PM: Turčija 7:13, Italija 9:12. GLEDALCEV: 2.500

ISTANBUL — Italijanska košarkarska reprezentanca je v svoji kvalifikacijski skupini za SP, ki bo julija prihodnje leto v Španiji, osvojila četrto zaporedno zmago in se tako uvrstila v skupni del »mundiala«. »Azzurre« so včeraj po pričakovanju, toda tudi z veliko težavo premagali presenetljivo dobre Turke.

Včerajšnje srečanje proti Turčiji je bil tudi »uradni« krstni nastop za zveznega trenerja Valeria Bianchinija.

V italijanski reprezentanci je bil od posameznikov najboljši Polesello, Tržanec Tonut pa ni stopil na igrišče.

Ostala izida in lestvici: SKUPINA A: Albanija - ZRN 64:74.

LESTVICA: Italija 8, ZRN 6, Turčija 2, Albanija 0.

SKUPINA B: Madžarska - Nizozemska 62:76. LESTVICA: Jugoslavija 8, Nizozemska 6, Madžarska 2, Belgija 0.

NA TURNIRJU PO ZDA

Poraz Ljubljancanov

Notre Dame — Smelt Olimpija 109:88 (53:37)

SMELT OLIMPIJA LJUBLJANA: Subotić 13, Tovornik 25, Djurišić 9, Kotnik 15, Vujaković 10, Brodnik 6, Zdovc 2, Kovačević 8.

SOUTH BEND (INDIANA) — Ljubljanska Smelt Olimpija je v svojem sedmem nastopu na turneji po ZDA zabeležila četrti poraz proti močni univerzi Notre Dame. V ljubljanskem moštvu je bil najboljši Tovornik, pri domačinih pa Barlow (32 točk). (nb)

Sezona v alpskem smučanju na pragu ZA JUBILEJ ZOPET ŠVICA

Posebej za Primorski dnevnik
JOŽE DEKLEVA

Le za nekaj dni je olimpijska Bjelašnica nad Sarajevom zamudila svojo novo veliko priložnost. Vse do prejšnjega petka, ko je bil zadnji dan za odločitev, so sarajevski prireditelji zaman čakali na sneg. Ker so bile strmine Bjelašnice gole, v bosanskih gorah pa tudi nenavadno toplo, tako da se niso mogli oglašiti tudi snežni topovi, so se morali Sarajevčani odreči tekmovalstvu za svetovno serijo, ki je vsako leto prolog v tekmovalno sezono alpskega smučanja. Komaj pa so v Sarajevu tekmovalce odpovedali, že je zajel Bosno pravi snežni metež.

Ob zamudi snežne pošiljke iz oblakov na Bjelašnici pa so si meli roke v Sestrieresu, kjer so obeh rok sprejeli svetovno serijo. Tako se bo nova sezona začela v torek, 26. t. m., v tem piemontskem zimovišču, kjer zadnja leta sploh niso več v zadregi z stran snega, saj so oboroženi z artilerijo več kot sto topov za izdelavo v Sestrieru, kjer so obeh rok svetovnega pokala pa bo 1. decembra v Courmayeurju za moške, 5. decembra pa v Puy St. Vincentu v Franciji za ženske.

Kaj bo prinesla letošnja sezona, v kateri bo v središču pozornosti svetovni pokal, saj najboljšje smučarje in smučarke ne čakajo to zimo ne olimpijske igre ne svetovno prvenstvo? Nedvomno spet veliki dvoboj med prvima velesilama alpskega smučanja Avstrijo in Švico. V 19 letih je bila doslej najuspešnejša Avstrija z desetimi zmagami, v jubilejni sezoni svetovnega pokala pa Švica lahko računa na nov uspeh, saj že tri leta sem premaguje Avstrijo z znatno prednostjo. V pokalu narodov potemtakem lahko spet pričakujemo premoč švicarskih tekmovalcev in tekmovalk, še zlasti, ker so, kakor sami zagotavljajo, letos pripravljeni, kakor morda doslej še nikoli.

Tako kot je brez tveganja napovedovati dvoboj med Švico in Avstrijo, je že vnaprej znano, da se bosta za veliki kristalni globus, ki ga bo na finalu v Bromontu v Kanadi konec marca prihodnje leto dobil skupni zmagovalček, spet potegovala Švicar Pirmin Zurbriggen in letošnji zmagovalček svetovnega pokala, reprezentant Luksemburga Marc Girardelli, dva edina zares vsestranska tekmovalca med svetovno elito. Vsekakor pa bo imel Girardelli to zimo trše delo kot preteklo, ko je bil Zurbriggen poškodovan.

V času specializacije na posamezne discipline, ko gre le malokdo po stopinjah Killyja, Sailerja, Schranza, v vsej karavani ni tekmovalca, ki bi lahko prekrizal račune velemojstrova, kot sta Zurbriggen in Girardelli.

Kot vse kaže bodo imeli Švicarji spet znatno premoč v moškem smuku, v katerem bodo imeli s sedmice svojih prvokategornikov nedvomno poglavitno besedo. Že dejstvo, da Švicarji docela gospodarijo v vrhu točkovnih seznamov mednarodne smučarske zveze (FIS), pove veliko: 1. Alpiger, 2. Müller, 3. Zurbriggen, razen tega ima Švica med peterico najboljših še Heinzerja, za povrh pa še med petnajsterico prve skupine še

Mahrerja na 8., Kernena na 11. in Cathomena na 13. mestu.

Švicarji so torej pustili svojim tekmečcem v prvi jakostni skupini za smuk samo osem mest. Najboljši Avstrijec po točkah je Höflehner na 4. mestu, Wirnsberger na 6., Steiner na 10. in Resch na 14. mestu. Tekmovalcem, ki bodo smeli in tja posegli v dvoboj Švica - Avstrija, so ostala štiri mesta: Kanadčan Brooker na 7., Zahodni Nemec Wildgruber 9., Američan Lewis 12. in Girardelli 15.

V slalomu nedvomno še daleč ne bo tako preprosto kot v smuku. Gi-

Marc Girardelli

rardelli, ki v tej disciplini vodi skupino najboljših petnajsterice, bo v svojem novem pohodu h končni zmagi v svetovnem pokalu, spet koval točke tudi med slalomskimi vrati. Zlasti pa bo zanimiv boj generacij. Stari gardi slalomistov, med katero so najbolj izkušeni mojstri Bojan Križaj, ki je po točkah FIS na 3., Ingemar Stenmark, ki je na 6., in Italian De Chiesa na 5. mestu, se bo postavil po robu novi val, ki ima v prvi slalomski jakostni skupini številno zastopstvo. Če sploh zanemarimo vodilnega Girardellija, je svetovni prvak iz Bormia Šved Nilsson na 2., italijanski reprezentant Tötsch na 4. prdora na trojka, v kateri sta Avstrijca Lölchler in Stangassinger ter Jugoslovani Petrovič na treh zadnjih mestih prve petnajsterice.

Veselslomu utegne biti to sezono gledano nasploh v znamenju dvoboja Švica - Italija. Seveda pa je tu spet Girardelli, ki je po točkah prav tako na prvem mestu kot v slalomu, računati pa je treba tudi na veliko presenečenje svetovnega prvenstva v Bormiu, svetovnega veleslalomskega prvaka iz ZR Nemčije Wasmaierja.

K pričakovani končni zmagi Švice bodo po tradiciji veliko prispevale tudi tekmovalke. Švicarke bodo prav gotovo spet prve dame svetovne arene alpskega smučanja. Vse, kar lahko pričakujemo njihova konkurenca, so le posamične zmage, ki bodo šle bodisi v ZRN, Italijo in Ameriko. V pripravljalnem obdobju je bilo sicer veliko slišati, da so se Avstrijke nad vse resno pripravljale, toda velike švicarske ekipe le še ne bodo mogle ogroziti.

Prvo ekipno svetovno šahovsko prvenstvo v Luzernu Sovjetska zveza brez konkurence

Pred kratkim se je v švicarskem mestu Luzernu začelo prvo ekipno svetovno šahovsko prvenstvo. Udeležuje se ga deset državnih reprezentanc, ki so se kvalificirale na zadnji šahovski olimpiadi in na celinskih prvenstvih po državah. Tako je npr. odpadla Jugoslavija, ki se je na zadnji olimpiadi v Solunu uvrstila dve mesti prenizko, to pa je zanj seveda velik neuspeh. Svetovno prvenstvo brez Jugoslavije, ki je po vojni sodila in še sodi med trojico šahovskih velesil, je prav gotovo okrnjeno.

Sodelujoče reprezentance pa so: Sovjetska zveza (v sestavi Karpov, Jusupov, Vaganjan, Sokolov, Beljavski, Polugajevski, Černin in Smislov), Romunija (prva deska Suba), Francija (Spaski), Argentina (Panno), Madžarska (Portisch), Anglija (Miles), ZRN (Lobron), domačin Švica (Korč-

noj) ter Kitajska (Jinakhuan) in celina Afrika (Afifi).

Igra se na šestih deskah z dvema rezervama. Jasno, da je prvi in edini favorit Sovjetska zveza, ki se je sicer naslonila na mlade (Čerin, Sokolov, Jusupov...), vendar pa ohranila svoje najboljše »stare« (Smislov, Polugajevski). Čeprav se do sedaj še ni povsem izkazala, ji prvo mesto ne bi smelo uiti.

Boj za drugo mesto je torej odprt, vanj lahko posežejo Anglija, Madžarska in outsider Romunija. Po nekaj kolih prvenstva drugih favoritorov ni na obzorju. Anglija računa na celo vrsto izredno solidnih šahistov (Miles, Nunn, Short itd.), prav tako tudi Madžarska (Portisch, Ribli, Sax...), druge države pa imajo svojega edinega res močnega šahista na prvi deski ali kvečjemu še na drugi.

Po prvih štirih kolih (skupno jih bo devet, saj se bodo vse reprezentance pomerile med sabo) že vodi Sovjetska zveza, ki si lahko dovoli igrati brez novega svetovnega prvaka. Madžarska in Anglija sta na mestih tik za vodilno velesilo. Glede na to, da sta na četrtem in petem mestu Romunija in Kitajska (!) vidimo, da presenečenj ne bo. Končna slika bo vsekakor objektivnejša od olimpiade, saj se tu igra po Bergerjevemu sistemu (vsak z vsakim) in na večjem številu desk.

IZIDI 4. KOLA: Madžarska - ZRN 4:2; Romunija - Anglija 3,5:2,5; Kitajska - Afrika 5,5:0,5; Francija - Švica 4,5:1,5; Argentina - SZ 1:4 (1).

LESTVICA: Sovjetska zveza 17 (1), Madžarska 15 (1), Anglija 15, Romunija in Kitajska po 13,5; Francija 11,5; ZRN 11,5; Švica 10,5; Argentina 7,5 (2), Afrika 3.

Košarka: po zmagi v 1. kolu v promocijski ligi

Domovci v Pieris optimistično razpoloženi

Domovci bodo v nedeljo gostovali v Pierisu proti domači Polisontini. Ali bo uspelo »belo-rdečim« ohraniti vodstvo na skupni lestvici tudi po drugem letošnjem kolu? Ekipe iz Pierisa je solidno moštvo, ki razpolaga z nekaterimi prav dobrimi igralci, zato naloga Gokjovičevih varovancev ne bo prav lahka. Poleg tega je treba upoštevati tudi precej nenavaden pod (igrišče se nahaja na pokritem kotal-kališču) ter zelo slabe koše. Naši so sicer optimistično razpoloženi, saj jim je zmaga v prvem kolu proti močnemu Gradežu vlila novega elana. Vsekaror pa nedeljskega nasprotnika ne gre podcenjevati, saj je že večkrat prekrizal račune marsikateremu moštvu. (M. Čubej)

NA TRŽAŠKEM

Naši predstavniki v promocijskem prvenstvu so doslej igrali s spremen-

ljivo srečo. Breg Adriatherm je še edino moštvo brez točke na razpredelnici. Jutri pa se bodo Brežani pomerili doma s Ferroviarom, ki je po uspešnem startu nekoliko popustil in utrpel dva poraza v zadnjih dveh kolih. Košarkarji Adriatherma se bodo torej spopadli s solidnim nasprotnikom, ki zasleduje zmago prav kot Bregovi košarkarji.

Bor Radenska bo igral v Miljah proti Interju, ki je kljub spodrsljajem zelo nevarna ekipa, še posebno na lastnem igrišču. Inter Milje je doslej slavil le enkrat, toda vse tekme je izgubil z majhno razliko. Proti Alabardi so Miljani celo izsilili podaljšek, zato morajo biti borovci tokrat zelo oprezni.

V gosteh bo tokrat nastopil tudi Kontovel Electronic Shop, ki bo igral proti postavi Lavoratori del Porto, ki je objektivno slabši od Kontovelcev. Luk-

ševi varovanci so torej favorizirani. Paziti pa morajo na izkušene centre domačinov in se nasprotnika lotiti brez vsakršnega podcenjevanja. (Cancia)

NARAŠČAJNIKI

SGT Tecnoluce — Sokol 131:56 (61:27)

SOKOL: Tinta, Gerli 2, Gruđen, Suligoj 12 (2:6), Stanissa 13 (1:2), Paulina 21 (3:4), Pizziga, Pertot, Lesizza, Sosci 8 (2:11).

V zaostali tekmi s tržaško ekipo so sokolovci zabeležili drugi zaporedni visok poraz. V prvem polčasu so se naši enakovredno upirali nasprotniku, zgrešili pa so veliko ugodnih priložnosti za koš. V nadaljevanju pa se sokolovci sploh niso branili, tako da so solidni in boljši nasprotniki dosegli veliko število košev. (A. Papis)

Trener Ascolija V. Boškov: V Trst po točko in tudi kaj več

Po nedeljskem neodločenem izidu proti Bologni na Grezaru, bo Triestina znova igrala doma. Ferrarijevemu moštvu morda ne gre povsem po pričakovanju, vendar se tudi pri toževati preveč ne more, saj v bistvu za vodilnim Ascolijem zaostaja samo za tri točke, čeprav je šele na 8. mestu lestvice. Tokrat bo v Trstu prišel prav Ascoli, proti kateremu bi neodločen izid bil veliko bolj dragocen kot proti Bologni. Ascoli, ki ga je sredi lanskega prvenstva prevzel v roke jugoslovanski trener Vujadin Boškov in ga iz povsem izgubljenega položaja za las ni rešil, je letos eden glavnih favoritorov za prestop v A ligo. Doslej je Ascoli povsem upravičil napovedi in če ga sodniki v dveh priložnostih ne bi oškodovali, bi bila njegova prednost pred neposrednimi nasledovalci še večja.

Boškov, katerega ni treba posebej predstavljati, saj je obredel že vso Evropo (treniral je med drugim v Švici, pri nizozemskih Ajaxu in Feyenoordu, pri španskih Zaragozi, Real Madridu, Gijonu), pa bo že jutri popoldne (ob 17.30) v Repnu, kjer bo Ascoli imel trening. Ko smo ga

včeraj poklicali, ga je med drugim zanimalo, kakšno vreme je pri nas.

»Dežuje, burja piha, na Krasu celo grozi sneg,« smo mu odvrnili. »Bolje dež kot burja,« je menil in nam prijazno odgovorjal na vprašanja.

»Kakšna je razlika med lanskim in letošnjim Ascolijem?«

»Letošnja ekipa je dosti mlajša, je manj izkušena. Tehnično je na isti višini, a je borbenejša, igralci mislijo bolj na igro, na zmago kot na denar.«

»Vam je doslej šlo po načrtu?«

»Ni šlo, a gre relativno dobro. V normalnih okoliščinah bi imeli dve-tri točke več.«

»Ste proti Triestini kaj posebnega pripravili?«

»Ni treba posebne taktike. Igrali bomo normalno kot v vseh tekmah na tujem doslej. Mislim, da je Triestina letos nekoliko močnejša kot lani.«

»Vam bi remi v Trstu odgovarjal?«

»Vsak remi na tujem odgovarja, a gremo tudi na zmago.«

Ko ste prišli v Italijo, ste za sabo imeli dolgoletno izkušnjo v raznih ev-

ropskih klubih. Ste morda svoj način dela nekoliko prilagodili italijanskim razmeram?«

»Načina dela nisem nič menjal. Delam, kot vem in znam. Vsekakor tukaj igralcem, dajem nekaj več od diha po tekmah kot na primer drugje v Srednji Evropi.«

»Kje ste našli najboljšo organizacijo?«

»V Italiji. Ves nogometni šport je najbolje organiziran v Italiji. Nogomet kot spektakel je neke vrste industrija in to so Italijani prvi naredili v Evropi. Pokupili so najboljše igralce v Evropi in svetu in zato imajo tudi toliko občinstva.«

»Italija ne bo igrala kvalifikacijskih tekem za svetovno prvenstvo praktično osem let. Kako bo to vplivalo na reprezentanco?«

»Za bližnje SP Italija ni igrala kvalifikacij, po SP se bo skušala uvrstiti na evropsko prvenstvo, zatem pa do leta 1990 spet nobene tekme, kar je velik handikap.«

»Je jugoslovanski nogomet v taki krizi zaradi organizacije ali številnih igralcev in trenerjev, ki gredo v tujino?«

»Vsak narod ima vzpone in padce. To smo videli pri Nizozemcih, slabi so tudi zahodnonemški klubi, Portugalci se ne morejo pohvaliti, nizko so padli Čehoslovaki in Avstrijci. Mislim, da kvaliteta jugoslovanske reprezentance ne pada, temveč da je mlada, neizkušena. Mi igralce puščamo v inozemstvu po 27 letih, ko so najbolj zreli, telesno in duševno. Z mladimi igralci pa se ne more daleč. Mladi lahko pomagajo, a pomembnejši so stari, izkušenejši.«

»Bi treba torej mejo zapreti?«

»Ne, tega ne. Bolje pa bi bilo, da bi šli do 23. leta in se potem vrnili.«

»Torej obratno kot sedaj?«

»Prav tako.«

»Škoda, da je to nemogoče. Vsakdo, ki nekaj kupi, hoče, da je to najboljše.«

Boškov pa ni edini Jugoslovani pri Ascoliju. Skupaj z njim je tudi Aleksander Trifunović, nekdanji jugoslovanski reprezentant, ki je svojo pot v tujini začel prav pri Ascoliju, in sicer predlanskim. Zatem je imel zvrhano mero smole, zlomil si je nogo, ekipa je izpadla v B ligo in je ka-

zalo, da si bo kruh moral služiti kje drugje. Kljub vsemu so ga v letošnjem prvenstvu izjemoma le vpisali ter mu pogodbo podaljšali še za prihodnjo sezono. Z veliko volje in trdnega dela je Trifunović spet ujel staro formo in je v dosedanjih tekmah gotovo upravičil pričakovanje.

»Zadovoljen sem s svojo igro in mislim, da je tudi trener zadovoljen,« je menil Trifunović.

»Ko ste prišli k Ascoliju, ga je vodil Mazzone, sedaj pa rojak Boškov. S kom ste se bolje ujeli?«

»Bolje mi je sedaj. Boškov mi je dal več svobode pri igri. Zadnji dve srečanja sem namreč igral v obrambi, vendar mi je trener dejal, naj grem tudi v napad. Z Mazzonejem smo morali paziti predvsem na obrambo, sedaj igramo bolj ofenzivno, tudi goli ne manjkajo, kar je za občinstvo privlačnejše.«

»Na kaj računate v nedeljo v Trstu?«

»Vsaj na točko. Triestina se je sicer nekoliko ustavila, vendar to še ne pomeni, da je kaj manj nevarna.«

D. BIZJAK

Primotor klub vse bolj aktiven

Nedeljska motociklistična dirka v organizaciji društev Nord Est in Primotor klub je, kljub močni burji, ki je ovirala tekmovanje, zelo uspeša. Deželnega tekmovanja vztrajnostne vožnje (enduro) za 1. trofejo Nord Est - Primotor, se je namreč udeležilo kakih 85 tekmovalcev iz naše dežele ter iz Veneta.

mladinski nogomet ○ tedenski komentar

Prva zmaga Zarje under 18

Zarja under 18 je končno kronala svoj trud s prvo zmago. Gostje so se grdo obnašali in poraza niso znali športno prenesti. Bazovci pa niso nasedli provokacijam. Prvenstvo je zelo dolgo, saj manjka do konca prvega dela še šest kol. Zarjani bodo imeli še veliko priložnosti, da pokažejo svoje sposobnosti. Jutrišnji nasprotnik Domio je sicer soliden, toda Bazovci bi morali iz tega gostovanja odnesti vsaj točko.

Krasovi naraščajniki so bili nepričakovano poraženi v tekmi s povprečno Olimpio. Ta spodrsljaj naj bo fantom v opozorilo, da bodo v bodoče bolj previdni in ne bodo nikogar podcenjevali. Res je tudi, da niso mogli razviti svojega načina igre zaradi neugodnih vremenskih razmer. Kra-

sovci se zavedajo, da se jim ponuja priložnost za dobro končno uvrstitev, zato je tudi psihični pritisk večji. Odločilno tekmo proti San Vitu bodo tokrat igrali doma, da se bodo Tržačanom oddolžili za poraz, ki so ga utrpeli v prvi tekmi sezone, ko niso bili še dovolj dobro pripravljeni.

Bregovi najmlajši so klonili Trieste, ki je že z imenom morda negativno vplivala na samozavest naših nogometašev. V resnici pa naši fantje niso igrali podrejene vloge in bi si zaslužili remi. Žal pa so se že v začetku tekme znašli v težavah in gostje so si takoj zagotovili prednost, ki jim je zadostovala za zmago. S prihodnjim nasprotnikom Domiom pa bi morali imeti Brežani la-

žje delo, čeprav igrajo na tujem igrišču.

V kategoriji začetnikov pa je Breg izpolnil pričakovanja in z zmago proti Montebellu ohranil naslov jesenskega podprvaka skupine A. Zadovoljilo je tudi proseško Primorje, ki je na gostovanju proti CGS osvojilo prvo točko v letošnji sezoni. Domačine je že v prvi minuti presenetil Digovič, ki igra pri dveh ekipah. Med strelce se je vpisal tudi v kategoriji cicibanov in je pripomogel, da je Primorje premagalo in dohitelo na lestvici ekipo San Giovanni.

Zarja je doživela še en hud poraz, toda že jutri bi morala proti CGS priti bolj do izraza, ker igra doma in gostje ne sodijo med najmočnejše ekipe tega prvenstva. (R. B.)

Mladinska odbojka - tedenski komentar: prvenstvo under 18

Ekipa Friulexport ruši vse dosedanje rekorde

Tako v moški kot v ženski konkurenci mladinskih odbojcarskih prvenstev under 18 na Tržaškem je že padla odločitev glede pokrajinskega naslova, čeprav se niti še ni končal prvi del prvenstva.

Pri fantih je Inter 1904 že odpravil vse svoje najnevarnejše nasprotnike, med dekleti pa je Friulexport v sredo premagal s 3:0 tudi Breg, se pravi edino šesterko, ki bi lahko ogrožala premoč združene ekipe, ki iz kola v kolo ruši celo vrsto rekordov, ki jih najbrž še vrsto let ne bo nobena mladinska ekipa v deželi lahko izboljšala. Naj jih naštejemo le nekaj: Friulexport je na pokrajinski ravni od svoje ustanovitve že odigral 30 tekem in vse zmagal brez izgubljenega niza. V deželnem merilu so se doslej dvakratne pokrajinske prvakinja udeležile dveh finalov, njihov obračun pa je tri zmage in en poraz, vsega pa so izgubile le tri

sete na 14. Na državnem finalu v Portu S. Elpidiu, kjer so dekleta osvojila naslov državnih podprvakinj, je ekipa odigrala šest tekem in doživela poraz le v finalu, vsega skupaj pa je nasprotnicam prepustila 8 setov od 25, kolikor jih je odigrala. Skupni obračun Friulexporta na mladinski ravni je tako doslej: 40 tekem, 38 zmag, dva poraza, 118 dobljenih in le 11 izgubljenih nizov.

Pri naštevanju teh res pomenljivih podatkov pa ne moremo mimo dejstva, da bo kljub združevanju moči, do katerega je prišlo z ustanovitvijo te ekipe, ostala splošna slovenska premoč v pokrajini neokrnjena. V prvenstvu under 18 je namreč drugo mesto že oddano Bregu, vse kaže pa, da bo Sokol po lepi zmagi nad OMA Armes osvojil treje mesto. Torej absolutna slovenska premoč.

Na sliki: posnetek z derbija med Bregom in Friulexportom v Dolini.

NA SREČANJU PIONIRJEV KOPRA, POSTOJNE IN TRSTA
Analiza Bavčar odlična

V tretjem kolu atletskega srečanja pionirjev Kopra, Postojne in Trsta, ki ga je pred kratkim izvedlo atletsko društvo Bor Infordata in na katerem so predstavniki zamejske atletike nastopili kot tekmovalci ZSSDI, so se zamejske atletinje, ki so bile v prejšnjem članku po pomoti izpuščene, prav dobro odrezale.

Analiza Bavčar je namreč zmagala v metu krogle, mlada Kozlovičeva pa je dosegla odlično tretje mesto v skoku v daljino. Maja Pečar je bila v isti panogi peta. Kata Kozlovič je dosegla sedmo mesto v metu krogle, Tanja Kermec pa je bila 12. v skoku v daljino.

Tako pri dekletih, kot pri fantih, je prvo mesto osvojil Koper pred Postojno. Omeniti vsekakor moramo, da sodijo koprski osnovnošolci v sam vrh slovenske pionirske atletike, saj so ekipni prvaki Slovenije za osnovne šole.

obvestila

ŠPORTNA ŠOLA TRST
obvešča, da se bo v kratkem začel tečaj v računalništvu in sicer začetniški in nadaljevalni.

Vse informacije nudi tajništvo SZ Bor v uradnih urah ali po telefonu (513-77) od 18. do 19. ure vsak dan do torka, 26. t.m.

Tečaj je namenjen prvenstvom nižješolcem in učencem prvih razredov višjih srednjih šol.

BOR INFORDATA
obvešča, da bo seja odbora danes ob 19.30 na stadionu 1. maj.

SPDT
obvešča, da je rekreacijska in predsmučarska telovadba na sporedu ob sredah od 21. do 23. ure na liceju F. Preserena, Vrdejska cesta 13/2.

SHNIKAY KARATE KLUB
vabi vse zainteresirane na tečaj karateja, ki je v zgonski telovadnici ob torkih od 17. do 18. ure in ob četrkih od 18.30 do 19.30. Vadi učitelj karateja Sergij Štoka. Vpisovanje in informacije na mestu samem ali pa na tel. št. 227-342 (Sergij Štoka).

danesh igra za vas

Boris Primožič

totocalcio

Rimini - Modena	1
Como - Sampdoria	X
Siena - Livorno	1
Roma - Milan	1 2
Genoa - Perugia	1 X
Fiorentina - Bari	1
Atalanta - Verona	X 2
Napoli - Udinese	1
Lecce - Avellino	1
Triestina - Ascoli	1 X 2
Arezzo - Brescia	1 X
Torino - Pisa	1
Inter - Juventus	1 X 2

Boris Primožič (letnik 46) je v zamejskih nogometnih in športnih krogih zelo znan. Sedem let (od 1963 do 1970) je igral nogomet pri Campanellah, nato pa prestopil v vrste bazoviške Zarje. Tu je odigral štiri prvenstva s prvo ekipo (eno v 3., tri pa v 2. AL), nato pa opustil aktivni nogomet zaradi poškodbe. Od takrat pa je trener raznih mladinskih ekip Zarje. To nalogo opravlja še danes s postavo under 18. Primožič je bil dve leti (od 83 do letošnjega septembra) načelnik nogometne komisije pri ZSSDI, sedaj pa je njen član, poleg tega pa je že vrsto let odbornik pri ŠD Zarja.

Prejšnji teden je Ingrid Kalan pravilno napovedala šest rezultatov.

konjske dirke - konjske dirke

V prvi dirki naj bi bila favorita Ediudina in Apub (skupina X), za drugo mesto naj bi se potegovala Inde (skupina 2), in Biossido Red (skupina 1).

V drugi dirki pridejo v poštev Bamy in Baldiscio (skupina 1) ter Cirillo (skupina 2).

V tretji dirki je glavni favorit Baguio (skupina 1), za drugo mesto pa Hispano in Astro Pra (skupina X).

V 4. dirki je favorit Neipols (skupina X), v 1. skupini bi omenili Bamenteja, katerega bi lahko ogrozil Café Au Lait (skupina X).

V 5. dirki, ki bo v Trstu, je izredno močna skupina 1 (Bulawayo, Crino Effe in Bettanolo).

V zadnji dirki treba omeniti Cara Remuccia (skupina 2) in Jessamineja (skupina X). Najnevarnejši nasprotnik bi znal biti Theodoros (skupina X).

DIRKA TRIS

Dirka Tris bo tokrat v Bologni. Favorit naj bi bil Alex Om (št. 5), za 2. mesto omenimo Calamara (št. 6) in za 3. Cira Di Jesola (št. 10). Za sisteme: Bondessa (št. 9), Artheno (št. 12) in Cockpitt (št. 16). (P. G.)

totip

1. — prvi	X
drugi	1 2
2. — prvi	1 2
drugi	2 1
3. — prvi	1
drugi	X
4. — prvi	X
drugi	1 X
5. — prvi	1
drugi	1
6. — prvi	X 2
drugi	2 X

Prijetno martinovanje v organizaciji SZ Sloga

Planinski odsek Sloge je v nedeljo, 10. novembra, organiziral že tradicionalno martinovanje, vendar tokrat nekoliko drugače. Namesto vzpona v planine, smo se tokrat odločili za ogled Skocijskih jam.

V vasi Matavun smo se zbrali, prišlo je več družin s otroki, od tod smo šli v spremstvu vodnika v udornico Globočak, kjer se začnejo umetni vstopi v Tiho jamo. Z občudovanjem smo si ogledovali prekrasne stalaktite in stalagmite najrazličnejših oblik in velikosti. Najlepše in najmočnejše kapniške oblike so zbrane v Veliki dvorani. Od tod nas je peljala pot navzdol do šumeče jame, po kateri teče podzemeljska notranjska Reka. Po poldrugi uri obiska jame smo spet zagledali dnevno svetlobo, ki sije v Schmidlovo dvorano. Tu se odpira pogled na visoko skalno steno v Veliki dolini, pod katero izginja Reka v podzemlje.

Po zanimivem in poučnem obisku jame, smo nadaljevali martinovanje z družabnostjo in večerjo v bližnji gostilni v Matavunu. Zadovoljstvo in dobro volja vseh prisotnih potrjuje uspeh praznovanja in ostaja želja, da bi v prihodnje še martinovali na sličen način. (Mirjam Hvala)

Smučarska sezona SPDT

SPDT prireja tudi letos smučarski tečaj, ki je namenjen začetnikom dijakom, začetnikom odraslim in še na-

iz planinskega sveta

Prirodoslovnega društva Slovenije ob svoji 50-letnici in Triglavskega narodnega parka samega ob 60. obletnici obstoja.

Na tej predstavitvi je najprej spregovoril član uredniškega odbora te publikacije in avtor nekaterih poglavij knjige same Janez Bizjak. Opisal je dolgo pot do uresničitve te prepotrebne publikacije, ki je bila vse prej kot lahka. Nato je znani slovenski naravoslovec prof. dr. Tone Wraber opisal ta park, seveda iz naravoslovnega zornega kota, to pa je storil ob lepih barvnih diapozitivih. Nazadnje je bil še na sporedu film Naška Kržišnarja: »Sirarstvo na ovčjih planinah«.

Na večeru so tudi prodajali vodnik, ki ga je napisal kar 18 avtorjev, sicer pa je knjiga že nekaj časa v prodaji v Tržaški knjigarni.

Skupščina Planinske zveze Slovenije

Prejšnjo soboto je bila v Ljubljani 17. redna skupščina Planinske zveze Slovenije, na kateri se je zbralo številno zastopstvo. Prisotni so bili namreč predstavniki 101 društva od skupno 176, ki v Sloveniji in zamejstvu združujejo skoraj 100 tisoč članov. SPDT je predstavljal njegov predsednik Aleksander Sirk.

Predsednik PZS Tomaž Banovec je že v uvodu poudaril, da je bilo nare-

jenega sicer veliko, vendar ne vse dogovorjeno. Predsednik nadzornega odbora Tone Bučar je bil v svojem poročilu mestoma precej oster in konkreten. Zakaj ni bilo namreč poročila komisije za alpinizem ter komisije za vzgojo in izobraževanje, zakaj se problematika alpinizma rešuje zunaj planinske organizacije, in je drugo.

In verjetno je prav pri alpinizmu bistvo problema. Obstaja namreč resna razpoka med alpinisti in nekaterimi planinci, razdor, ki v več niansah spominja na tistega, ki je obstajal v Sloveniji v prvih desetletjih tega stoletja. Spor, ki je bil že dalj časa latenten, se je razplamtel ob intervjuju podpredsednika PZS Francija Ekarja v oktobrski številki Planinskega vestnika, ki v bistvu kritizira in omejuje prosto plezanje. Mimo polemike, ki še traja in ki skriva za sabo prav gotovo večje probleme, kot pa je odnos planinstva do ekstremnega alpinizma v vseh oblikah, je čimprejšnja rešitev tega dualizma nujna, saj škoduje vsej planinski organizaciji kot izredno močnemu in množičnemu socialnemu gibanju.

Novo vodstvo Planinske zveze Slovenije je sledeče: za predsednika je bil potrjen Tomaž Banovec, podpredsednik pa so: Franci Ekar, Marjan Oblak in Tone Stojin. Tajnik je Jože Dornik, načelnik Gorske reševalne

službe Danilo Škerbinek, predsednik nadzornega odbora Tone Bučar, predsednik častnega razsodišča Albin Vengust. Izdajateljski svet predstavlja Ante Mahkota, novi urednik Planinskega vestnika pa je Milan Cilenšek, ki tako nadomestuje Marijana Krišlja. Predsednik izvršnega odbora je Andrej Brvar, podpredsednika sta Drago Kozole in Bojan Žlender, člani pa Bojan Brvar, Boštjan Lajovic, Vlada Lipovek, Janko Mirnik, Jože Pogajen, Jože Stanonik, Franci Vesel in Brane Žorž.

Pregled planinskih filmov v Ljubljani

Pred nekaj dnevi je bila kljub dodatni predstavi v obeh večerih mala dvorana Cankarjevega doma premajhna, da bi lahko sprejela vse, ki bi radi videli sedem filmov, kolikor jih je prišlo v ožji izbor letošnjega II. pregleda amaterskega gorniskega in alpinističnega filma v Ljubljani. Množičen obisk je najlepše darilo prireditelju Tonetu Stojinu, hkrati pa spodbuda drugim alpinistom, če poprimajo za kamero in svoja plezalska doživetja prenesejo na filmski trak.

Ta pregled je minil v znamenju odpravnih filmov (štiri projekcije). Ob tem je prireditelju prišlo na misel, da bi v prihodnje pripravili kratak tečaj za smevalce, katerega namen bo otestiti se šablonskega prikazovanja slovenskih ekspedicij v tuja gorstva.

(Dušan Jelinčič)

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir, v SFRJ številko 40.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.000, letno 2.500.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.000, letno 3.000.000, letno nedeljski 800.000 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delovnih trgovskih 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglosi 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Moji oglosi 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtne, zahvale in sožalja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, ttx. 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

22. novembra 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
izdajateljev FIEG

Križi in težave z islamsko revolucijo v džamahiriji Libiji

TRIPOLIS — Ko sonce zaide se mladi Libijci shajajo na vogalih ulic ali pa se odpravljajo na brezkončne vožnje z avtomobili. V Libiji namreč ni kinematografskih dvoran, ni gledališč, ni mladinskih krožkov, kjer bi se mladi lahko shajali. Ko je polkovnik Gadafi leta 1973 začel svojo moralizatorsko kampanjo proti vsem uvoženim ideologijam je prepovedal alkohol in nočne lokale, naslednji korak pa je bilo zaprtje kinematografov in gledališč. V načrtu je gradnja številnih športnih igrišč, da bi mladino spravili s cest, kod trenutno pohaja.

Največ zanimanja je trenutno za politiko, saj ni drugega izhoda niti druge rešitve, kako preživeti prosti čas.

Študijski centri, kjer mladina proučuje »tretjo svetovno teorijo« polkovnika Gadafija so čedalje bolj obiskovani. Zelena knjiga, ki vsebuje politično verske misli libijskega voditelja je največji best seller v Magrebu. Revolucionarno-islamske teme so postale tudi lirski teksti, revolucionarne popevke v stilu pop z naslovi kot so »Zeleni marš«, »Dekle iz džamahirije« itd. Ni koščka zidu, droga, cvetlične vaze, čikobernika, ki ne bi bil popisane

z revolucionarnimi parolami.

Tudi ženske se morajo prilagoditi islamskemu načinu življenja, tudi njih spodbujajo, da bi se vedno bolj vključile v revolucionarno in politično življenje. Vojaška služba je obvezna tudi zanje, tako da je na javnih shodih moč videti dekleta v uniformah in dekleta s tradicionalnim šadorjem, ki jim prekriva obraz.

Tujcev je zelo malo. Takoj po prevzemu oblasti je Gadafi zaplenil posest Italijanov, ki so imeli večino barov, trgovin, hotelov in restavracij. Od leta 1969 je Libija praktično zaprla svoje meje za turiste. S tem je seveda hotel preprečiti prodiranje tujih ideologij v Libijo, ki je razpolagala takrat z obilico deviz, izkupiček prodaje petroleja. Pred leti je Libija iztržila za svoj petrolej 22 milijard dolarjev letno, danes je ta vsota zdrknila na polovico. Zato so sedaj turisti v Libiji dohodo. Še več, prav v teh dneh dokončujejo velik hotel luksuzne kategorije, ki je v samem središču Tripolisa. V prihodnjih letih bo Libija torej nujno spet odprla svoje meje turističnim obiskom.

Umor policijskega agenta

MILAN — Neznanci so včeraj ponoči ustrelili 36-letnega agenta prometne policije Feliceja Guerriera. Kaže, da ne gre za teroristični atentat, temveč se je Guerriero najbrž zameril podzemlju (Telefoto AP)

Novost pri francoskem Renaultu

Renault bo prihodnje leto začel prodajati svoj srednjerazredni avto R 21, ki bo na tržišču zamenjal renault 18 (Telefoto AP)

V Ameriki bodo pomladili Supermana, junaka iz stripov

WASHINGTON — Superman, junak ameriških stripov iz tridesetih let, kaže dokajšnja znamenja ostarelosti. Kazal jih je že v petdesetih letih, ko je priromal v Italijo, kjer so ga preimenovali Nembo Kid, vendar se takrat nihče tega še ni zavedal. Sedaj prežijo na njegovo popularnost vse bolj sodobni in morda tudi bolj kruti junaki, prvi med njimi Rambo, ki je vrnil samozavest Reaganovi Ameriki, ki še vedno nosi znamenja poraza iz vietnamske vojne. Superman še vedno z lastnimi močmi preusmerja struge rek, upogiba jeklene drogove, bori se za zmago

pravice, ni pa več priljubljen v času Reaganove Amerike. V tridesetih letih so vsak teden prodali milijon Supermanovih slikanic, sedaj jih prodajo samo še kakih 100 tisoč.

V deželi, kjer je uspeh obvezen, je to bilo povsem dovolj, da starega Supermana spravijo v pokoj. Ob upoštevanju njegovih svetlih vrlin in njegove slavne preteklosti so se odločili, da ga bodo poskušali rešiti in podaljšati njegovo pustolovsko življenje. Nalogo, da ga pomladi (ne s posegi plastične kirurgije kot za sedanjega ameriškega predsednika in njegovo soprogo) so poverili enemu

najbolj znanih avtorjev stripov Johnu Byrnu, ki se je takoj lotil dela. Po njegovem mnenju mora postati Superman bolj človeški, tudi on mora trpeti, mora se potiti, mora biti manj neranljiv, bolj zmotljiv in ne nazadnje mora biti nekoliko bolj surov, po Rambovem zgledu, seveda, Clark Kent, pohléveni novinar, za katerim se Superman skriva, bo odslej napaden novinar ameriškega kova, vedno v lovu na eklatantne dogodke, medtem ko bo Lois Lane, dekle, ki je že od tridesetih let zaljubljeno v Supermana, sodobna ženska osemdesetih let.

Cocacola kot sredstvo proti nosečnosti

BOSTON — Že od začetka stoletja so se v Ameriki ženske posluževale cocacole kot kontracepcijskega sredstva. Sedaj so raziskave, ki so jih vodili nekaj let na univerzi v Harvardu pokazale, da se Američanke niso zmotile: cocacola ima res kontracepcijske lastnosti. Pri vsem tem kaže, da je najbolj učinkovita dietetična cocacola, najmanj nova cocacola, ki je tako spet padla v oči pristašev klasičnega ameriškega napitka. Naj omenimo, da dietetična cocacola ugoni vse spermatozoone že po eni minuti, medtem ko je njihova življenjska doba znatno daljša pri drugih dveh tipih cocacole.

Več možnosti za podjetne tatove v avtomatiziranih supermarketih

RIM — Ali je mogoče kupiti steklenico šampanjca in plačati kozarček jogurta? Odgovor je pritrdilen, nanaša pa se na nekatere »supermarket« v severni Italiji, kjer so že uvedli avtomatizirano blagajno. Na prehrabnih proizvodih so nalepljene etikete z vrsto tanjših ali debelejših črt; na nekaterih proizvodih so take črte že natisnjene, oziroma, natisnjene so na embalaži posameznega proizvoda. Pri blagajni kupec postavi na ploščo proizvod z etiketo, obrnjeno navzdol in optični merilec v stotinki sekunde »prečita« etiketo. Prodajalka le »spremlja« z roko posamezne predmete preko merilca. Etiketa označuje

vrsto proizvoda in tudi njegovo ceno, tako da avtomatska blagajna sestavlja račun in obenem tudi vodi evidenco zaloga posameznih proizvodov.

Sleparji in tatovi pa so zelo iznajdljivi; zadoštuje hišni računalnik in poseben program, ki se imenuje »mac-bar«, ki omogoča branje etiket z optičnim peresom in nato tiskanje novih enakih etiket. Tako je moč natisniti etikete z značilnostmi (in ceno) jogurta ter jih v trgovini nalepiti na primer na steklenico šampanjca. Blagajničarka tega ne bo opazila, avtomatska blagajna bo zaračunala jogurt, tat pa odnesel domov steklenico šampanjca.

Jožef in Putifarka

LONDON — Ona ga je obtožila, da je tat pa tudi homoseksualec, on je obtožbo zavrnil in rekel, da sta bila vendar ljubimca in da je z njim tudi zanosila, nato pa nosečnost prekinila v neki londonski kliniki. Ona je Soraya Kashogi, 44 let, bivša žena multimilijarderja Adnana Kashogija, saudskoarabskega šejka, on pa njen sojer in 39 let star.

Ona ga je obtožila, da ji je iz stanovanja ukradel dolgo vrsto pohištvenih komadov pa tudi listin, on pa je zatrdil, da vsega tega ni ukradel, ampak mu je vse to ona sama podarila. Kaj pravzaprav je vse to? To so postelja z baldahinom, cela kopalnica iz porcelana (brez sten), razni srebrni okraski pa še Sorayin testament, čekovna knjižica in avtobiografski rokopis.

Ljubezen ob jezeru

Po romanu J. O. Curwooda ilustriral Ž. Lordanič
besedilo priredil Ciril Gale

»Zdravilo proti dimu«, ki ga predpiše zdravnik Žvečilni gumi z nikotinom

PARIZ — Januarja bodo v francoskih lekarnah začeli prodajati žvečilni gumi z nikotinom. Strokovnjaki, ki se ukvarjajo s problemom zasvojenosti od tobaka, trdijo, da bo ta gumi najuspešnejši preparat za vse tiste, ki se želijo odvaditi kajenja. To utemeljujejo z ugotovitvijo, da je tobak mamilo in da se mamila človeški organizem ne more rešiti kar čez noč, ampak le postopoma; nikotin naj torej le bo v chewing-gumu, saj slednji le ni cigareta. Ne samo, takšen žvečilni gumij poleg nikotina ne vsebuje nobene od strupenih snovi, ki nastajajo pri izogrevanju tobaka.

Prodajo žvečilnega gumija z nikotinom je izrecno dovolilo ministrstvo za zdravstvo, vendar pod pogojem, da »zdravilo proti dimu« predpiše zdravnik.

Predsednik vsedržavne ustanove za boj proti zasvojenosti od tobaka Etienne André označuje revolucionarni chewing-gum kot pomemben korak naprej, v isti sapi pa svari zdravnike, naj ga predpisujejo samo tistim, katerim je res potreben. »Če se hočeš odpovedati kajenju, ti ne bo zadostovalo žvečenje gumija z nikotinom«, pristavlja André s pripombo, da je za to potrebna predvsem močna volja.

Statistiki računajo, da bo konec leta število umrlih zaradi bolezni kot posledic kajenja doseglo 25.000, kar ni malo v enem samem letu in v državi, kot je Francija.

Nevarnost katastrofalne lakote v Afganistanu

ISLAMABAD — Člani neke mednarodne komisije, ki so štiri tedne preživelj v Afganistanu, opozarjajo, da bi lahko prihodnje leto katastrofalna lakota prizadela tri pokrajine te države. Vest je posredovala pakistanska tiskovna agencija PPI, ki pa ne navaja, katera komisija je prišla do teh ugotovitev. Po vsem sodeč so bili to pripadniki tiste komisije, ki je prišla v državo s posredovanjem afganistanskih islamskih upornikov.

Po ugotovitvah te »komisije« je položaj najtežji v pokrajinah Gazni, Vardak in Logar. Tu že šest let trajajo skoraj neprekinjeni spopadi med uporniki in režimskimi enotami. Da bi bila mera polna, je to območje lani prizadela katastrofalna suša.